

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI
NACIONALNE POPULACIJSKE
POLITIKE NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
TIJEKOM 2015. GODINE**

Podnositelj

*Povjerenstvo za provedbu
Nacionalne populacijske politike na
području Osječko-baranjske županije*

Osijek, listopada 2016.

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI
NACIONALNE POPULACIJSKE
POLITIKE NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
TIJEKOM 2015. GODINE**

I. UVOD

Populacijska politika skup je mjera i akcija, najčešće ugrađenih u pozitivna zakonska rješenja i provedbene akte, kojima država usmjerava razvoj vlastita stanovništva, njegovo brojčano kretanje, prostorni razmještaj, brojnost živorođenih i umrlih, a posredno usmjerava promjene u dobnospolnim, socioekonomskim i obrazovnim strukturama stanovništva te strukturama obitelji, kućanstava, naselja, regija, kao i odnosa napućenosti urbanih i ruralnih prostora.

Hrvatski sabor donio je Nacionalnu populacijsku politiku ("Narodne novine" broj 132/06.) krajem 2006. godine s temeljnim ciljem pomlađivanja i brojčanog porasta stanovništva u Republici Hrvatskoj kao odgovor na konkretnu nastalu nepovoljnu demografsku situaciju u području prirodnog kretanja stanovništva.

Nacionalnom populacijskom politikom predviđeno je poduzimanje niza sustavnih mjera u sedam osnovnih, međusobno ovisnih područja. Te mjere dio su ukupnih nastojanja hrvatskog društva za usmjeravanje kretanja stanovništva u željenom pravcu, imajući na umu da sve ono što se čini danas daje učinak kroz dvadeset do trideset godina.

U gotovo svim razvijanim, ali i mnogim zemljama u razvoju, u cilju usmjeravanja razvoja i obnove stanovništva te vlastite održivosti, poduzimaju se temeljito i sveobuhvatno razrađene mjere iz područja socijalne, gospodarske, stambene, obrazovne, pravne, financijske, porezne i drugih politika. Navedenim se mjerama utječe na vitalne i gospodarske procese određene države, s krajnjim ciljem podizanja prirodnog prirasta. Riječ je o populacijskoj politici kao odgovoru na konkretnu nastalu nepovoljnu demografsku situaciju u području sastavnica prirodnog kretanja stanovništva.

Ovisno o postavljenim ciljevima usmjeravanja demografskih procesa, snazi djelovanja i učinkovitosti ciljanih pronatalitetnih aktivnosti i mjera, duljini i vremenu primjene propisanih mjera, država kroz različite političke akcije može polučiti manju ili veću uspješnost populacijske politike. S obzirom na uočene demografske pravce razvoja u Republici Hrvatskoj, tijekom dvadesetoga i u prvim godinama dvadeset prvoga stoljeća, nametnula se obveza zaustavljanja, a u konačnici pozitivnog usmjeravanja vitalnog razvoja stanovništva. Osmišljena hrvatska populacijska politika usmjerena u pravcu razvoja i obnove vlastita stanovništva daje izgledne mogućnosti za zaustavljanje negativnih demografskih kretanja.

Temeljni cilj Nacionalne populacijske politike je pomlađivanje i brojčani porast stanovništva u Hrvatskoj.

Ostvarenje ovoga općeg cilja moguće je ostvariti kroz:

- povećanje nataliteta sa svrhom da u određenom dužem razdoblju postignemo zadržavanje nataliteta iznad stope mortaliteta, koju je moguće dostići stopom nataliteta oko 15%,
- postizanje optimalnoga migracijskog obrasca kroz zaustavljanje koncentracije stanovništva u velikim urbanim središtima, uz poticanje razvoja manjih urbanih naselja, kao sredina u kojima je stopa prirodnog prirasta viša; ovom procesu može pridonijeti i zaustavljanje sveprisutnije urbano-ruralne polarizacije prostora, poduzimanje mjera u svrhu zaustavljanja iseljavanja mladih iz ruralnih područja i hrvatskih prostora, plansko i selektivno naseljavanje u rijetko naseljena i manja naselja (redistributivna politika),
- poticanje povratka hrvatskog iseljenništva, kao najpoželjnijeg izvora doseljeničkog toka,

- poticanje uravnoteženijeg razmještaja stanovništva i demografskog razvoja putem prostorne preraspodjele stanovništva u svrhu njegova ravnomjernijeg razmještaja i regionalnoga demografskog razvoja, pretežito migracijom radne snage, čime bi omogućili "rasterećenje" velikih urbanih aglomeracija i stvaranje razvojnih jezgri u zaostalim područjima, što je vezano uz prostorno planiranje.

Mjere sadržane u Nacionalnoj populacijskoj politici dio su ukupnih nastojanja hrvatskoga društva za usmjeravanje kretanja stanovništva u željenom pravcu, imajući na umu da sve ono što činimo danas daje učinak kroz dvadeset do trideset godina.

Kroz sva ova područja Nacionalnom populacijskom politikom predviđeno je poduzimanje niza sustavnih mjera, a za provođenje velikog dijela tih mjera zadužene su, uz tijela državne vlasti, strukovne organizacije i civilni sektor i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

II. DEMOGRAFSKO STANJE I PROMJENE U STRUKTURI STANOVNIŠTVA REPUBLIKE HRVATSKE

Republika Hrvatska, prema Popisu stanovništva iz 2001. godine, sa 4.437.460 stanovnika ili 78,4 na jedan četvorni kilometar (dalje u tekstu: st/km²) pripada skupini rijetko napučenih europskih zemlja, jer oko tri četvrtine zemalja Europe ima gušću naseljenost. Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine Republika Hrvatska ima ukupno 4.284.889 stanovnika ili 75,71 stanovnika na jedan četvorni kilometar.

Očigledno je da se na državnoj razini neprestano smanjuje broj stanovnika, tako da je Hrvatska u dvadeset godina, od 1991. do 2011. izgubila pola milijuna stanovnika. Konkretno, 1991. Republika Hrvatska je imala 4.784.265 stanovnika, deset godina poslije 4.437.460 stanovnika, a 2011. godine 4.284.889 stanovnika.

Prema Popisu stanovništva iz 2001. godine u Osječko-baranjskoj županiji živjelo je ukupno 330.506 stanovnika. Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine u Osječko-baranjskoj županiji živjelo je ukupno 305.032 stanovnika. Demografska slika Hrvatske, pa tako i Osječko-baranjske županije, odraz je demografskih kretanja i društvenih zbivanja kroz stoljeća, a posebno prilika u posljednjih pedeset godina.

Posljedica je to dugoročnog djelovanja brojnih "vanjskih" i "unutarnjih" čimbenika, koji su remetili normalan i stabilan razvoj stanovništva. Nazivamo ih destabilizacijskim, a posebno se ističu demografski ratni gubitci - dva svjetska rata i Domovinski rat. Tu su još dugo i brojno iseljavanje, započeto još 1880-ih godina, a ne posustaje ni danas, zatim denatalitetni koncept u reprodukciji (bijela kuga), koji je gotovo do savršenstva doveden upravo na hrvatskom ravničarskom prostoru, te česte i složene gospodarske krize koje su poticale mlade ljude i obitelji na odlazak. Sinergijsko djelovanje tih i drugih čimbenika dovelo je Hrvatsku i Slavoniju u demografskom smislu pred potpuni slom, jer vlastiti demografski potencijali postaju sve skromniji, a budućnost će, bez značajnijih pomaka u provedbi aktivne populacijske politike, biti neizvjesna.

Za hrvatski ravničarski prostor može se reći da je prošao put od obećane zemlje do depopulacije. Slavonija i Baranja imale su tzv. migracijski tip formiranja naseljenosti, što znači da su stoljećima migracije igrale važnu ulogu u razvoju. Specifične političke prilike, kao i povoljne prirodne i druge karakteristike, stoljećima su dovodile ljude u Slavoniju, ali i raseljavale stanovništvo. U posljednjih nekoliko desetljeća okrenuo se smjer društvenog i gospodarskog razvoja, koji je, očekivano, doveo i do demografskih teškoća. Od pretežito imigracijskog Slavonija i Baranja postale su dominantno emigracijsko područje.

U dvadeset godina, od 1991. do 2011. godine, na području pet slavonskih županija - Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske, Požeško-slavonske i Virovitičko-podravske, nestalo je, prema podacima popisa stanovništva koje je objavio Državni zavod za statistiku, više od 170 tisuća stanovnika.

U Slavoniji se takvo stanje očituje u opustjelim selima, i demografski sve starijem stanovništvu jer se rađa sve manje djece. Osječko-baranjska županija sa svojih 305 tisuća stanovnika u usporedbi s drugim županijama ima malo gradova - samo sedam - ali čak 35 općina. Najmanje gradova ima Brodsko-posavska županija - Slavonski Brod i Novu Gradišku, te 26 općina, u kojima ukupno živi 159 tisuća stanovnika. Gustoća naseljenosti u slavonskim županijama kreće se od 41,9 stanovnika u Virovitičko-podravskoj županiji do 78,12 stanovnika u Brodsko-posavskoj županiji. Osječko-baranjska i Vukovarsko-srijemska županija imaju 73 stanovnika po kvadratnom kilometru.

Društvene promjene u posljednjih 60 godina i promjene u stilu i navikama življenja odrazile su se i na odnos prema braku. Iz godine u godinu broj sklopljenih brakova u Republici Hrvatskoj je u padu, s izravnom posljedicom pada novorođene djece. Opadanje broja novorođene djece za posljedicu ima stagnaciju priljeva stanovništva radne dobi (od 15 do 64 godine), nasuprot porastu broja stanovnika u dobi iznad 65 godina, što izravno ugrožava vitalne i radne potencijale države.

Trend pada broja sklopljenih brakova, te u vezi s tim smanjenje broja novorođene djece sa zabilježenim dugogodišnjim negativnim kretanjima broja djece u dobi do 14 godina, ubuduće će odrediti kretanje vitalnih i radnih tokova stanovništva na prostorima Republike Hrvatske.

Hrvatska se prema udjelu starijih od 65 godina u ukupnome stanovništvu nalazi među deset demografski najstarijih zemalja u svijetu. Prema istraživanju prof. dr. sc. Ive Nejašmića iz Centra za politološka istraživanja u Hrvatskoj će 2031. godine biti 3,68 milijuna stanovnika, 756.000 (17,1%) manje nego tijekom zadnjeg popisa stanovništva 2011. godine. Prema njegovu izračunu to bi značilo da će u sljedećih 17 godina Hrvatska godišnje gubiti grad veličine Bjelovara (oko 25.000 stanovnika) ili tri stanovnika svakoga sata. Prema tim prognozama Hrvatska će 2031. imati otprilike podjednak broj stanovnika kao 1928. godine.

Uočeni negativni demografski trendovi u Republici Hrvatskoj, po ocjenama svjetskih i domaćih stručnjaka, već su izazvali i nadalje će biti jedan od dugoročnih uzročnika koji će utjecati na promjene u dobnoj strukturi stanovništva, a time i na sve društvene tokove. U sadašnjoj konstelaciji (nečinjenja) valja očekivati daljnji pad prirodnog prirasta stanovništva, produljenje životnog vijeka, veća migracijska kretanja radnog i fertilnog stanovništva, rast ukupnog udjela starijeg stanovništva u ukupnoj populaciji sa svim implikacijama u gospodarskom i socijalnom području.

Iz svega navedenog, za zaključiti je da je Hrvatskoj je potrebna dugoročna demografska politika kako bi se spriječila negativna demografska kretanja zbog kojih bi do 2050. mogli ostati bez gotovo milijun stanovnika.

Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2015. godini

Rođeni

U 2015. godini zabilježen je pad broja živorođene djece u odnosu na prethodnu godinu za 5,2%, tj. rođena su 2.063 djeteta manje nego u 2014. godini. Ukupan broj rođenih u 2015. godini bio je 37.666 djece, od toga 37.503 živorođene djece i 163 mrtvorodene djece. Od 37.503 živorođene djece, 19.379 ili 51,7% rođeno je muške djece i 18.124 ili 48,3% ženske djece. Stopa nataliteta (živorođeni na 1 000 stanovnika) u 2015. godini iznosila je 8,9.

Umrli

U 2015. godini zabilježen je porast broja umrlih osoba u odnosu na prethodnu godinu, tj. umrlo je 3.366 osoba ili 6,6% više nego u prethodnoj godini. Od ukupnog broja umrlih osoba (54 205) u 2015. godini, 26.414 ili 48,7% odnosilo se na muške osobe i 27.791 ili 51,3% na ženske osobe. Stopa mortaliteta (umrli na 1 000 stanovnika) u 2015. godini iznosila je 12,9. Stopa umrle dojenčadi (broj umrle dojenčadi na tisuću živorođenih) u 2015. godini iznosila je 4,1, a u prethodnoj godini iznosila je 5,0. Najmanja stopa umrle dojenčadi u 2015. godini bila je u Virovitičko-podravskoj županiji (1,4), a najveća je bila u Međimurskoj županiji (8,3). Stopa prirodnog prirasta u 2015. bila je u Republici Hrvatskoj negativna i iznosila je -4,0 (-16.702 osobe). Negativno prirodno kretanje pokazuje i vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih), koji je iznosio 69,2.

U svim županijama bio je negativan prirodni prirast, a najveći negativni prirodni prirast bio je u Osječko-baranjskoj županiji, i to -1.557 uz vitalni indeks od 62,1. Pozitivan prirodni prirast bio je u 56 gradova/općina, a negativan je bio u 490 gradova/općina i Gradu Zagrebu, dok je devet gradova/općina imalo nulti prirodni prirast.

Sklopljeni i razvedeni brakovi

U 2015. godini sklopljena su 19 834 braka. Stopa sklopljenih brakova (sklopljeni brakovi na 1.000 stanovnika) u 2015. godini iznosila je 4,7. U 2015. godini bilo je 6.010 pravomoćno razvedenih brakova. Stopa razvedenih brakova (broj razvedenih brakova na 1.000 stanovnika) u 2015. godini iznosila je 1,4. Broj razvedenih brakova na 1.000 sklopljenih u 2015. godini iznosio je 303,0.¹

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U 2015. GODINI

Županija	Živorodeni	Mrtvorodeni	Umrli	Umrli dojenčad		Prirodni prirast	Brakovi		Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)
				ukupno	0 – 6 dana		sklopljeni	razvedeni	
Republika Hrvatska	37 503	163	54 205	154	81	-16 702	19 834	6 010	69,2
Osječko-baranjska	2 551	10	4 108	12	7	-1 557	1 485	511	62,1
Gradovi									
Beli Manastir	66	-	138	1	-	-72	48	18	47,8
Belišće	89	-	128	-	-	-39	59	15	69,5
Donji Miholjac	85	-	120	-	-	-35	41	18	70,8
Đakovo	235	2	323	3	1	-88	129	37	72,8
Našice	144	1	185	-	-	-41	70	17	77,8
Osijek	990	2	1 402	8	6	-412	515	241	70,6
Valpovo	75	1	140	-	-	-65	59	14	53,6
Općine									
Antunovac	20	-	52	-	-	-32	22	7	38,5
Bilje	34	-	69	-	-	-35	32	12	49,3
Bizovac	29	-	62	-	-	-33	12	5	46,8
Čeminac	16	-	42	-	-	-26	13	3	38,1
Čepin	86	-	137	-	-	-51	61	22	62,8
Darda	61	-	76	-	-	-15	31	10	80,3
Donja Motičina	10	-	28	-	-	-18	11	-	35,7
Draž	14	-	53	-	-	-39	14	2	26,4
Drenje	28	-	56	-	-	-28	13	3	50,0
Đurđenovac	43	1	97	-	-	-54	48	14	44,3
Erdut	52	-	131	-	-	-79	28	9	39,7

¹ "Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2015. godini", Priopćenje Državnog Zavoda za statistiku objavljeno 21. srpnja 2016. godine

Ernestinovo	15	-	39	-	-	-24	4	3	38,5
Feričanci	21	-	30	-	-	-9	15	7	70,0
Gorjani	16	-	27	-	-	-11	9	1	59,3
Jagodnjak	19	-	40	-	-	-21	7	-	47,5
Kneževi Vinogradi	34	1	80	-	-	-46	23	10	42,5
Koška	44	-	62	-	-	-18	25	4	71,0
Levanjska Varoš	10	-	31	-	-	-21	11	2	32,3
Magadenovac	17	-	29	-	-	-12	11	1	58,6
Marijanci	19	1	40	-	-	-21	15	1	47,5
Peťlovac	21	-	46	-	-	-25	10	2	45,7
Petrijevci	19	-	51	-	-	-32	16	2	37,3
Podgorač	29	-	55	-	-	-26	12	-	52,7
Podravska Moslavina	7	-	19	-	-	-12	5	2	36,8
Popovac	16	-	35	-	-	-19	12	6	45,7
Punitovci	20	-	21	-	-	-1	5	-	95,2
Satnica Đakovačka	20	1	35	-	-	-15	9	3	57,1
Semeljci	50	-	60	-	-	-10	30	8	83,3
Strizivojna	32	-	26	-	-	6	10	1	123,1
Šodolovci	13	-	22	-	-	-9	4	2	59,1
Trnava	13	-	23	-	-	-10	15	4	56,5
Viljevo	10	-	28	-	-	-18	11	-	35,7
Viškovci	8	-	22	-	-	-14	8	2	36,4
Vladislavci	8	-	30	-	-	-22	7	2	26,7
Vuka	13	-	18	-	-	-5	5	1	72,2

PROCJENA STANOVNIŠTVA PREMA SPOLU I DOBNIM SKUPINAMA SREDINOM 2015. GODINE

Dobne skupine	Republika Hrvatska		
	ukupno	muškarci	Žene
Ukupno	4 203 604	2 028 640	2 174 964
0 – 4	201 935	104 355	97 580
5 – 9	210 194	107 790	102 404
10 – 14	203 938	104 835	99 103
15 – 19	239 345	122 607	116 738
20 – 24	244 518	124 955	119 563
25 – 29	262 079	132 964	129 115
30 – 34	289 138	147 248	141 890
35 – 39	288 653	146 512	142 141
40 – 44	276 499	139 381	137 118
45 – 49	286 723	142 389	144 334
50 – 54	299 797	147 128	152 669
55 – 59	310 364	150 947	159 417
60 – 64	291 135	140 172	150 963
65 – 69	236 017	106 287	129 730
70 – 74	188 004	79 174	108 830
75 – 79	176 072	68 547	107 525
80 – 84	123 836	42 340	81 496
85 +	75 357	21 009	54 348

Dobne skupine	Osječko-baranjska županija		
	ukupno	muškarci	žene
Ukupno	294 233	141 979	152 254
0 – 4	13 705	7 057	6 648
5 – 9	14 411	7 288	7 123
10 – 14	14 656	7 549	7 107

15 – 19	17 995	9 216	8 779
20 – 24	18 403	9 544	8 859
25 – 29	19 227	9 885	9 342
30 – 34	19 879	10 316	9 563
35 – 39	18 962	9 674	9 288
40 – 44	18 292	9 197	9 095
45 – 49	20 703	10 234	10 469
50 – 54	22 752	11 168	11 584
55 – 59	22 650	11 155	11 495
60 – 64	20 189	9 794	10 395
65 – 69	15 513	6 822	8 691
70 – 74	13 010	5 266	7 744
75 – 79	11 747	4 311	7 436
80 – 84	7 970	2 423	5 547
85 +	4 169	1 080	3 089

Migracija stanovništva Republike Hrvatske u 2015. godini

Vanjska migracija²

Tijekom 2015. godine se u Republiku Hrvatsku doselilo iz inozemstva 11.706 osoba, a u inozemstvo je odselila 29.651 osoba. Saldo migracije stanovništva Republike Hrvatske s inozemstvom bio je negativan i iznosio je -17.945. Zbog primjene novog Zakona o prebivalištu ("Narodne novine" br. 144/12. i 158/13.) podaci od 2013. godine uključuju osobe koje su napustile prebivalište u trajanju duljem od godinu dana radi privremenog odlaska izvan Republike Hrvatske i svoj privremeni odlazak prijavile su Ministarstvu unutarnjih poslova.

U 2015. godini iz inozemstva se doselilo 55,4% hrvatskih državljana i 44,5% stranaca, a odselilo se 95,3% hrvatskih državljana i 4,6% stranaca. Od ukupnog broja doseljenih osoba u Republiku Hrvatsku 32,5% osoba doselilo se iz Bosne i Hercegovine. Od ukupnog broja odseljenih osoba iz Republike Hrvatske najviše osoba odselilo se u Njemačku (41,6%).

S obzirom na spolnu strukturu, u ukupnom broju doseljenih osoba iz inozemstva veći je udio muškaraca (55,9%). U ukupnom broju odseljenih osoba u inozemstvo također je veći udio muškaraca (53,7%). U ukupnom broju doseljenih osoba iz inozemstva u Republiku Hrvatsku u 2015. godini najveći su udio imali Grad Zagreb (23,6%) i Splitsko-dalmatinska županija (15,6%).

Prema broju odseljenih osoba iz Republike Hrvatske u inozemstvo na prvome je mjestu Grad Zagreb s 17,0% od ukupnog broja odseljenih, slijede Primorsko-goranska županija s 8,6% i Zagrebačka županija s 7,7%.

Unutarnja migracija³

U 2015. godini mjesto stanovanja unutar Republike Hrvatske promijenilo je 75.927 osoba. Najveći broj preseljenog stanovništva unutar Republike Hrvatske bio je u dobi od 20 do 39 godina (47,4%), a udio žena u ukupnom broju preseljenih bio je 54,9%. Od ukupnog broja preseljenog stanovništva u 2015. godini najviše osoba (44,0%) selilo se između županija, između gradova/općina iste županije selilo se 37,2% osoba, a između naselja istoga grada/općine 18,8% osoba.

² Vanjska migracija stanovništva podrazumijeva preseljenje osoba iz jedne države u drugu

³ Unutarnja migracija stanovništva podrazumijeva preseljenje osoba unutar Republike Hrvatske

Migracije stanovništva između gradova/općina iste županije u 2015. godini bile su najveće u Splitsko-dalmatinskoj županiji i Primorsko-goranskoj županiji. Najveću međužupanijsku migraciju stanovništva imali su Grad Zagreb i Zagrebačka županija.

Od ukupno dvadeset županija te Grada Zagreba međužupanijski pozitivan migracijski saldo (više doseljenih nego odseljenih) ima sedam županija i Grad Zagreb, a najviši je u Gradu Zagrebu (4.420 osoba). Negativan saldo migracije među županijama ima trinaest županija, s tim da je najveći u Vukovarsko-srijemskoj županiji (-1.179 osoba) i Brodsko-posavskoj županiji (983 osobe).

Ukupna migracija u 2015. godini

Najveći pozitivan saldo ukupne migracije stanovništva u 2015. godini (razlika između ukupnog broja doseljenih iz druge županije i inozemstva i ukupnog broja odseljenih u drugu županiju i inozemstvo) imao je Grad Zagreb (2.132 osobe). Najveći negativan saldo ukupne migracije stanovništva imale su Vukovarsko-srijemska županija (-2.712 osoba) i Osječko-baranjska županija (-2.634 osobe).⁴

VANJSKA MIGRACIJA STANOVNIŠTVA PO ŽUPANIJAMA

Županija	2011.		2012.		2013.		2014.		2015.	
	doseljeni	odseljeni	doseljeni	odseljeni	doseljeni	odseljeni	doseljeni	odseljeni	doseljeni	odseljeni
Republika Hrvatska	8 534	12 699	8 959	12 877	10 378	15 262	10 638	20 858	11 706	29 651
Zagrebačka	520	400	534	420	627	787	551	1 699	652	2 276
Krapinsko-zagorska	78	45	59	114	56	124	79	256	118	409
Sisačko-moslavačka	266	1 307	272	1 217	244	1 608	258	1 317	361	1 748
Karlovačka	122	541	184	601	164	700	198	762	257	901
Varaždinska	140	98	71	115	123	290	120	511	203	800
Koprivničko-križevačka	73	83	66	78	48	115	62	271	90	374
Bjelovarsko-bilogorska	104	449	76	303	70	367	108	441	117	621
Primorsko-goranska	727	617	840	672	915	961	957	1 435	1 049	2 549
Ličko-senjska	146	434	132	498	137	371	146	491	147	513
Virovitičko-podravska	66	228	82	285	67	236	66	443	99	804
Požeško-slavonska	57	414	67	589	80	239	87	404	125	1 028
Brodsko-posavska	248	325	226	395	216	695	212	914	300	1 571

⁴ "Migracija stanovništva Republike Hrvatske u 2015. godini", Priopćenje Državnog Zavoda za statistiku objavljeno 22. srpnja 2016. godine

Zadarska	563	533	473	546	561	718	534	1 248	612	1 542
Osječko-baranjska	401	611	427	746	395	983	378	1 505	470	2 212
Šibensko-kninska	246	1 016	257	1 107	343	1 004	516	778	415	929
Vukovarsko-srijemska	311	772	353	499	325	1 019	287	1 594	434	1 967
Splitsko-dalmatinska	1 226	1 249	1 250	1 303	1 765	1 359	1 678	1 948	1 828	2 155
Istarska	606	946	735	889	895	638	1 009	879	1 076	1 280
Dubrovačko-neretvanska	503	510	467	418	664	870	552	461	465	584
Međimurska	88	122	81	95	89	174	100	380	130	342
Grad Zagreb	2 043	1 999	2 307	1 987	2 594	2 004	2 740	3 121	2 758	5 046

UKUPNO DOSELJENO I OSELJENO STANOVNIŠTVO U 2015. PO ŽUPANIJAMA

Županija	Dospeljeni			Odseljeni			Saldo ukupne migracije ⁵	Saldo migracije među županijama	Saldo migracije s inozemstvom
	ukupno	iz druge županije	iz inozemstva	ukupno	u drugu županiju	u inozemstvo			
Republika Hrvatska	-1)	33 418	11 706	-1)	33 418	29 651	-1)	0	-17 945
Zagrebačka	4 354	3 702	652	5 720	3 444	2 276	-1 366	258	-1 624
Krapinsko-zagorska	954	836	118	1 225	816	409	-271	20	-291
Sisačko-moslavačka	1 172	811	361	3 358	1 610	1 748	-2 186	-799	-1 387
Karlovačka	1 171	914	257	1 835	934	901	-664	-20	-644
Varaždinska	1 121	918	203	1 665	865	800	-544	53	-597
Koprivničko-križevačka	613	523	90	1 234	860	374	-621	-337	-284
Bjelovarsko-bilogorska	752	635	117	1 867	1 246	621	-1 115	-611	-504
Primorsko-goranska	3 404	2 355	1 049	4 557	2 008	2 549	-1 153	347	-1 500
Ličko-senjska	664	517	147	1 068	555	513	-404	-38	-366
Virovitičko-podravska	527	428	99	1 699	895	804	-1 172	-467	-705
Požeško-slavonska	689	564	125	1 932	904	1 028	-1 243	-340	-903

⁵ Saldo ukupne migracije stanovništva pojedine županije izračunan je kao razlika ukupnog broja doseljenih iz druge županije i inozemstva i ukupnog broja odseljenih iz te županije u druge županije i inozemstvo.

Brodsko-posavska	919	619	300	3 173	1 602	1 571	-2 254	- 983	-1 271
Zadarska	2 183	1 571	612	2 801	1 259	1 542	- 618	312	- 930
Osječko-baranjska	1 824	1 354	470	4 458	2 246	2 212	-2 634	- 892	-1 742
Šibensko-kninska	1 287	872	415	1 945	1 016	929	- 658	- 144	- 514
Vukovarsko-srijemska	1 165	731	434	3 877	1 910	1 967	-2 712	-1 179	-1 533
Splitsko-dalmatinska	3 983	2 155	1 828	4 329	2 174	2 155	- 346	- 19	- 327
Istarska	2 800	1 724	1 076	2 410	1 130	1 280	390	594	- 204
Dubrovačko-neretvanska	1 404	939	465	1 488	904	584	- 84	35	- 119
Međimurska	494	364	130	916	574	342	- 422	- 210	- 212
Grad Zagreb	13 644	10 886	2 758	11 512	6 466	5 046	2 132	4 420	-2 288

1) Podaci za ukupno ne iskazuju se jer su uključena i preseljenja unutar Republike Hrvatske.

III. TEMELJNA NAČELA NACIONALNE POPULACIJSKE POLITIKE

1. Poštivanje temeljnih ljudskih prava, dragovoljnost, slobodno i odgovorno roditeljstvo i ravnopravnost spolova

Nacionalna populacijska politika u općem, a poglavito u provedbenom segmentu, uvažava sva načela ljudskih prava. Poštivanje integriteta života i dostojanstva svake osobe ugrađeno je u Nacionalnu populacijsku politiku sukladno Ustavu Republike Hrvatske i preporukama iz Opće deklaracije o ljudskim pravima. Nacionalnom populacijskom politikom potiče se želja za rađanjem željenog potomstva, uvažavajući dragovoljnost kao temeljno načelo, koje je ugrađeno u sve predložene mjere usmjerene prema stvaranju okruženja naklonjena obitelji.

Slobodno i odgovorno roditeljstvo polazište je uspješnosti ostvarenja ciljeva Nacionalne populacijske politike, osobito u dijelu koji se odnosi na rađanje željenog potomstva. Puni učinak moguće je ostvariti samo suradnjom roditelja, obitelji, poslodavaca, lokalne zajednice, društvenih i državnih institucija uz primjerenu potporu države koja svojim djelovanjem može stvarati optimalne pretpostavke za provedbu pojedinih mjera populacijske politike.

Ravnopravnost spolova temeljno je ljudsko načelo u stvaranju potomstva. Nacionalnom populacijskom politikom u cijelosti je uvažena ova premissa i čini njezinu temeljnu vrijednost.

2. Pozitivno ozračje prema obitelji, braku i djeci

Pozitivan stav prema obitelji, braku i djeci duboko je ugrađen u kulturu hrvatskog stanovništva. Prema "Europskom istraživanju vrednota" iz 1999. godine, obitelj se u Republici Hrvatskoj smatra općim, zajedničkim dobrom i gotovo svi ispitani građani (98,2%) izjavili su da je "obitelj u njihovom životu veoma važna i važna".

Uvažavajući načela kojima se afirmiraju obiteljske vrijednosti, Nacionalnom populacijskom politikom osobito se:

- promiče obitelj kao jedinstveni i nezamjenjiv fizički, socijalni, emocionalni, duhovni i gospodarski potencijal društva,
- promiče nova svijest o obiteljskim potrebama i izazovima,

- promiče potreba sagledavanja obitelji i djece kao jamstva društvenog razvoja i opstanka,
- promiče nov odnos između obitelji, države, lokalne zajednice i gospodarstva,
- potiče zajedničko djelovanje obitelji, formalnih i neformalnih institucija društva,
- potiče društvo na zaštitu i osnaživanje uloge obitelji,
- osnažuje javna svijest o obitelji kao središtu društva, njezinim potrebama i izazovima kojima je izložena u tranziciji,
- osnažuje i usmjerava intervencije društva u pravcu stvaranja okruženja naklonjena obitelji i djeci,
- potiče razvoj institucionalnih i izvaninstitucionalnih usluga namijenjenih obitelji i djeci te
- potiče i ohrabruje obitelj u izgradnji vlastitih resursa u pravcu svladavanja svakodnevnih izazova.

Da je obitelj u Republici Hrvatskoj središte interesa znatne većine građana, govori podatak da je više od 90% djece rođeno u braku. Djeca se u Republici Hrvatskoj smatraju najvećom društvenom vrijednosti i bitnom za uspješan brak. Pokazala su to i dva odvojena istraživanja po kojima je 96,6%, odnosno 91,1% hrvatskih građana dalo potvrđan odgovor na to pitanje.

Međutim, u Republici Hrvatskoj se, prema istraživanjima, pokazao velik raskorak između željenoga i ostvarenoga broja rođene djece. Prema ovim istraživanjima, na području Republike Hrvatske prosječno željeni broj djece po ispitanici iznosio je 2,7, a stvarno rođenih bilo je 1,28, što ukazuje na nesklad između želja i objektivnih mogućnosti, iz čega proizlazi da hrvatske žene žele imati više djece nego što ih stvarno imaju. Važno je naglasiti da, prema novijem istraživanju, 89,2% hrvatskih građana smatra da bi poticajna politika bila opće dobro za Hrvatsku. Stoga, Nacionalna populacijska politika, uvažavajući istraživanjima potvrđene duboko ukorijenjene stavove hrvatskog društva o obitelji i potomstvu, posebnu pozornost poklanja roditeljstvu, trudnicama i djeci.

IV. PROVOĐENJE MJERA I AKTIVNOSTI NACIONALNE POPULACIJSKE POLITIKE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Mjere predviđene Nacionalnom populacijskom politikom, a čiji su nositelji jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su sljedeće:

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE

1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend unutarnjih migracija
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima
3. Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertilnog stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske
4. Usmjeravati buduće useljeničke tokove u slabije razvijena i depopulacijska područja
5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja
6. Osigurati koncesije državnih poljoprivrednih zemljišta za obiteljska poljoprivredna gospodarstva
12. Osigurati snižene kamatne stope na kredite mladim parovima i obiteljima s djecom na području od posebnog državnog interesa, ruralnim i depopulacijskim područjima

B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA

4. Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete

C. POREZNE OLAKŠICE

7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak

E. SKRB O DJECI

3. Osigurati produženi boravak za djecu u osnovnoškolskim ustanovama
4. Izraditi program za kontrolirani sustav izvaninstitucijske skrbi djece dojenačke i predškolske dobi
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
6. Poticati otvaranje predškolskih ustanova i igraonica unutar velikih trgovačkih društava i korporacija
7. Stvoriti pretpostavke za otvaranje predškolskih ustanova i igraonica u privatnom vlasništvu
9. Osigurati isplatu naknada roditeljima, za čiju djecu na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije osigurano institucijsko zbrinjavanje, u visini iznosa kojima se to zbrinjavanje sufinancira

F. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MAJKE I DJETETA

7. Osnivati centre za planiranje obitelji i reproduksijsko zdravlje pri županijskim bolnicama, općim bolnicama i postojećim klinikama
8. Osnivati savjetovališta pri ambulantama radi bolje povezanosti stručnjaka i obitelji s ruralnih i teže dostupnih područja (otoci i brdsko-planinska područja)
9. Osigurati bolju povezanost stručnjaka i službi koji rade na zdravstvenom zbrinjavanju djece

Od ukupno 42 jedinice lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, izvješća o provedenim mjerama i aktivnostima Nacionalne populacijske politike dostavile su 33 jedinice lokalne samouprave, i to 7 gradova i 26 općina.

Kao razlog za neprovođenje mjera i aktivnosti propisanih Nacionalnom populacijskom politikom jedinice lokalne samouprave u većini slučajeva navode nedostatna financijska sredstva u gradskim i općinskim proračunima.

U nastavku slijede izvješća dostavljena od strane jedinica lokalne samouprave.

Općina Antunovac

C. POREZNE OLAKŠICE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.	Jednokratna novčana pomoć u iznosu 2.000,00 kn po novorođenom djetetu	46.000,00 kn	Proračun Općine Antunovac	Mjera se provodi od 2008. godine
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Sufinanciranje dječjeg vrtića i predškolskog odgoja	316.000,04 kn	Proračun Općine Antunovac	Sufinanciranje dječjeg vrtića i predškolskog odgoja
7. Stvoriti pretpostavke za otvaranje predškolskih ustanova i igraonica u privatnom vlasništvu					Općina Antunovac je dovršila izgradnju dječjeg vrtića koji je započeo s radom 2014. godine

Općina Bilje

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend nutarnjih migracija	2015.	I. novelacija projektne dokumentacije za rekonstrukciju Ulice I. Mažuranića u Bilju II. novelacija projektne dokumentacije za rekonstrukciju Ul. Biljske satnije ZNG RH i J.J.Strossmayera u Bilju III. prostorno planska dokumentacija IV. pješačka staza od zgrade Dječjeg vrtića do igrališta u Zagrebačkoj ulici; obnova dječjeg igrališta u Zagrebačkoj ulici; uređenje nogostupa i dio parkinga ispred zgrade Dječjeg vrtića; hortikulturno uređenje dvorišta i okoliša Dječjeg vrtića V. noveliran infrastrukturni projekt DTK u poduzetničkoj zoni u Bilju	50.000,00 kn 19.816,88 kn 34.121,88 kn 17.037,54 kn 74.113,03 kn 13.504,85 kn 163.506,63 kn	- Proračun Općine Bilje - Fond za zaštitu okoliša - Ministarstvo regionalnog razvoja - Osječko-baranjska županija	Razvojem i jačanjem infrastrukture jača se središnje naselje te se sprječava raseljavanje.
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima		I. Stipendiranje učenika i studenata sa područja Općine Bilje II. sufinanciranje prijevoza učeničkih karata	419.600,00 kn 90.275,00 kn		- stipendiranje učenika srednjih škola i studenata ulaže se u obrazovanje te potiče mlade na daljnje obrazovanje

3. Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertilnog stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske		- podnesen zahtjev za zapošljavanje mještana u javnim radovima		Zavod za zapošljavanje	Zapošljavanje osoba koje se duže vrijeme nalaze na Zavodu za zapošljavanje te zapošljavanje osoba sa invaliditetom kojima se na kraće vrijeme poboljšava materijalna situacija obitelji i smanjuje iseljavanje.
4. Usmjeravati buduće useljeničke tokove u slabije razvijena i depopulacijska područja		I. projektna dokumentacija: uređenje središta naselja Vardarac II. projektna dokumentacija: Livadska ulicu u Lugu III. projektna dokumentacija: Kanalizacijska mreža naselja Kopačevo i spojni cjevovod Kopačevo-Bilje IV. u naselju Lug sanirano 350 m nogostupa kao i nogostupi u ostalim naseljima V. u naselju Kopačevu obnova dječjeg igrališta; uređenje dvorišta u sklopu dječjeg vrtića Kopačevo; sanacija krovišta Doma kulture. VI. u naselju Vardarac nova bina u Domu kulture, uređena unutrašnjost i obnovljena unutarnja stolarija VII. u naselju Kozjak proširena je mreža javne rasvjete; popravljena zgrada u kojoj se održava vjerski obredi; zatrpani su zapušteni i nekorišteni bunari; popravak prometnice unutar naselja. VIII. zamijenjena stolarija na vrtiću Lug	43.750,00 kn 12.500,00 kn 243.479,84 kn 8.263,53 kn 3.300,00 kn 3.150,36 kn 6.081,00 kn	- Proračun Općine Bilje - Proračun Osječko-baranjske županije - Ministarstvo graditeljstva i prost. uređenja	- izgradnja, i poboljšanje postojeće infrastrukture omogućuje se naseljavanje slabije naseljenih mjesta Općine
5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja		- uređenje poljoprivrednih puteva	216.444,50 kn	Proračun Općine Bilje	
B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete		- isplata jednokratne pomoći za novorođeno dijete	35.000,00 kn	Proračun Općine Bilje	- pomoć roditeljima prilikom opremanja novorođenog djeteta

E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave		- izrađen je plan mreže dječjih vrtića na području Općine Bilje - na području Općine Bilje u funkciji su vrtići u Bilju, Kopačevu, Lugu i Vardarcu	- plaće djelatnika 1.640.308,09 kn	Proračun Općine Bilje	- radom vrtića u sva četiri najveća naselja Općine Bilje osigurano je institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi

Općina Čepin

B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
4. Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji	2015.	Pomoć za opremu novorođenog djeteta u iznosu od 3.000,00 za svako 3. i ... dijete	30.000,00 kn	Proračun Općine Čepin	Pomoć se isplaćuje temeljem zahtjeva roditelja u iznosu od 3.000,00 kuna za svako treće, četvrto, ... dijete
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete	2015.	Pomoć za opremu novorođenog djeteta u iznosu od 1.000,00 za prvo i 1.500,00 drugo dijete u obitelji	94.500,00 kn	Proračun Općine Čepin	Pomoć se isplaćuje temeljem zahtjeva roditelja u iznosu od 1.000,00 kuna za prvo, 1.500,00 kuna za drugo dijete u obitelji

Općina Darda

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend nutarnjih migracija	2015.	Održavanje komunalne infrastrukture u Općini Darda	4.285.065,26 kn	Proračun Općine Darda, Program održavanja komunalne infrastrukture	U programu održavanja komunalne infrastrukture određeno je održavanje slijedeće komunalne infrastrukture: održavanje javne rasvjete, održavanje nerazvrstanih cesta i pješačkih staza, uređenje kanalske mreže i dr.
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Dodjela stipendija studentima Sufinanciranje prijevoza za učenike srednjih škola i studente	138.900,00 kn 177.462,36 kn	Proračun Općine Darda Proračun Općine Darda	Pomoć u školovanju studenata Pomoć u školovanju učenika srednjih škola i studenata
3. Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertile stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske	2015.	Poticaj za novootvorene: tvrtke, obrte i j.d.o.o. na području Općine Darda	19.000,00 kn	Proračun Općine Darda	Općine Darda odobrava poticaj: - za novootvorene tvrtke u iznosu od 5.000,00 kuna - za novootvorene obrte u iznosu od 2.000,00 kuna - za novootvorena jednostavna društva s ograničenom odgovornošću u iznosu od 1.000,00 kuna.

5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja	2015.	Održavanje nerazvrstanih cesta na području Općine Darda	826.678,80 kn	Proračun Općine Darda, Program održavanja komunalne infrastrukture	Općine Darda održava nerazvrstane ceste na svom području radi kvalitetne prometne povezanosti naselja i kvalitetnog prometa
B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete	2015.	Pomoć za novorođeno dijete	29.000,00 kn	Proračun Općine Darda	Korisnik prava na pomoć za novorođeno dijete je roditelj koji ima hrvatsko državljanstvo, prebivalište na području Općine Darda i nema dugovanja prema Općini Darda
E. SKRB O DJECI					
3. Osigurati produženi boravak za djecu u osnovnoškolskim ustanovama	2015.	Sufinanciranje prehrane učenicima	95.325,00 kn	Proračun Općine Darda	Sufinanciranje prehrane učenicima Osnovne škole iz obitelji korisnika zajamčene minimalne naknade pri Centru za socijalnu skrb
		Produženi boravak djece u Osnovnoj školi		Organizira Osnovna škola Darda	Produženi boravak djece od 9,00-15,00 sati u Osnovnoj školi
4. Izraditi program za kontrolirani sustav izvaninstitucijske skrbi djece dojenačke i predškolske dobi					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Predškolski odgoj u dječjem vrtiću "Radost" u Dardi	1.458.159,07 kn	Proračun Općine Darda	Redovno financiranje
F. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MAJKE I DJETETA					
8. Osnivati savjetovališta pri ambulantama radi bolje povezanosti stručnjaka i obitelji s ruralnih i teže dostupnih područja (otoci i brdsko-planinska područja)	2015.	Rad logopeda		Rad logopeda organizira Dom zdravlja Beli Manastir, ambulanta u Dardi	Rad logopeda je veoma koristan obzirom na sve učestalije poteškoće djece u govoru.
9. Osigurati bolju povezanost stručnjaka i službi koji rade na zdravstvenom zbrinjavanju djece	2015.	Rad pedijatra		Rad pedijatra organizira Dom zdravlja Beli Manastir, ambulanta u Dardi	Rad pedijatra je veoma koristan za zdravstvenu skrb djece.

Općina Draž

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend unutarnjih migracija	2015.	Osnaživanje i održavanje komunalne infrastrukture u naseljima Općine Draž	942.061,65 kn	Proračun Općine Draž	U programu održavanja komunalne infrastrukture određeno je održavanje komunalne infrastrukture Općine i to: funkcioniranje javne rasvjete, održavanje čistoće javnih površina održavanje nogostupa, održavanje nerazvrstanih cesta, redovno održavanje svjetlosne signalizacije, zimska služba, održavanje dječjih igrališta i dr.
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Ulaganje Općine u odgoj i obrazovanje	320.250,00 kn	Proračun Općine Draž	U osnovnim školama Općine Draž (OŠ Draž, te područna škola Batina, područna škola Topolje i područna škola Duboševica).
		Dodjela stipendija i školarine učenicima i studentima	116.250,00	Proračun Općine Draž	U 2015. dodijeljene su stipendije studentima i školarina učenicima.
		Besplatan prijevoz za učenike srednjih škola i smještaj učenika po učeničkim domovima	73.352,99 kn	Proračun Općine Draž	Sukladno Programu socijalne skrbi Općine Draž učenicima srednjih škola omogućava se besplatni prijevoz te smještaj učenika u učeničke domove.
B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
4. Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji	2015.	Isplata novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta	40.000,00 kn	Proračun Općine Draž	U okviru pronatalitetne politike Općine od roditelja novorođenog djeteta sa prebivalištem na području Općine u 2015. Općina je isplaćivala novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta: i to za svako novorođeno dijete po 2.500,00 kn.
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području Općine Draž	204.000,00 kn	Proračun Općine Draž	Općina Draž sufinancira i oprema Dječji vrtić "Mali princ" Batina.

Općina Đurđenovac

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Studentske stipendije	38.500,00 kn	Proračun Općine Đurđenovac	
5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja	2015.	Izgradnja, održavanje i sanacija cesta	441.103,09 kn	Proračun Općine Đurđenovac	
B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete	2015.	Potpore za novorođeno dijete	20.500,00 kn	Proračun Općine Đurđenovac	
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Sufinanciranje rada DV-a Energetska obnova	391.195,92 kn 394.584,20 kn	Proračun Općine Đurđenovac, Fond	

Općina Ernestinovo

C. POREZNE OLAKŠICE					
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.	Pomoć za novorođenu djecu	17.000,00 kn	Proračun Općine Ernestinovo	Pomoć za svako novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Sufinanciranje programa predškole	313.899,00 kn	Proračun Općine Ernestinovo	Sufinanciranje predškole u vrtiću Mali princ (283.200,00) Osiguran prostor dječjeg vrtića u dva naselja (30.699,00 kn)

Općina Gorjani

B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
4. Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji	2015.	Jednokratna naknada za djecu rođenu tijekom 2015. godine na području Općine Gorjani	12.000,00 kn	Proračun Općine Gorjani	Općina Gorjani iz vlastitih sredstava isplaćuje pronatalitetni dodatak odnosno naknadu za svako treće, četvrto i svako ostalo rođeno dijete u iznosu 2.000,00 kuna.
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete	2015.	Jednokratna naknada za djecu rođenu tijekom 2015. godine na području Općine Gorjani	9.000,00 kn	Proračun Općine Gorjani	Duži niz godina Općina Gorjani isplaćuje pronatalitetni dodatak odnosno naknadu za prvo i drugo rođeno dijete u iznosu 1.000,00 kuna.

Općina Jagodnjak

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.		35.000,00 kn	Proračun Općine Jagodnjak za 2015. godinu	Sufinanciranje prijevoza učenicima srednjih škola s područja Općine Jagodnjak
C. POREZNE OLAKŠICE					
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.		6.000,00 kn	Proračun Općine Jagodnjak za 2015. godinu	Obitelji novorođenčeta isplaćivana je jednokratna potpora u visini od 500,00 kuna.

Općina Kneževi Vinogradi

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend unutarnjih migracija	2015.	Osnaživanje postojeće infrastrukture na području središnjih naselja - izgradnja komunalne infrastrukture	595.382,67 kn	Proračun Općine, državni proračun i proračun OBŽ	U 2015. vršena je izgradnja nerazvrstanih cesta, financirani priključci na odvodnju, izrađivana projektna dokumentacija
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Sufinanciranje školstva, stipendije prijevoz učenika	126.695,00 kn	Proračun Općine	Sufinanciranje školstva, stipendije prijevoz učenika

3. Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertilnog stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske	2015.	utvrditi financijski plan subvencija	126.855,00 kn	Proračun Općine	Subvencije otvaranja obrta i trgovačkih društava, zapošljavanje, sufinanciranje ulaganja u zonu i sl.
12. Osigurati snižene kamatne stope na kredite mladim parovima i obiteljima s djecom na području od posebnog državnog interesa, ruralnim i depopulacijskim područjima	2015.	Sufinanciranje kamata	104.767,58 kn	Proračun Općine	Nastavak sufinanciranja kamata na poduzetničke kredite iz ranijih godina
B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete	2015.	Pomoć za rođenje djeteta	58.000,00 kn	Proračun Općine	Jednokratna naknada za rođenje djeteta
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Financiranje predškolskog odgoja	866.139,50 kn	Proračun Općine	Općina je osnivač Dječjeg vrtića, koji djeluje u 4 naselja

Općina Koška

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
	2015.				
1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend nutarnjih migracija	2015.	- nastavak izgradnje komunalne infrastrukture u naseljima Općine Koška - voda - sufinanciranje mjesne mreže	1.000.000,00 kn	Proračun Općina Koška	Završetak izgradnje mjesne vodovodne mreže i pročistača
		- izmjene i dopune prostornog plana	30.000,00 kn		
		- ukupno izgradnja komunalne infrastrukture	353.407,20 kn		
		- održavanje cesta	175.231,89 kn		
		- javna rasvjeta	539.661,93 kn		
		- uređenje detaljne kanalske mreže	102.361,10 kn		

		- sufinanciranje analize tla	15.196,76 kn		
		- čišćenje snijega	22.000,00 kn		
		- ozelenjavanje javnih površina	34.835,00 kn		
		- sanacija i opremanje dj. igrališta u Normancima	201.788,38 kn		
		- proširenje groblja u Koški	39.847,50 kn		
		- legalizacija općinskih objekata	49.762,89 kn		
		- održavanje 10 groblja i 12 dječjih igrališta	34.835,00 kn		
		- deratizacija	64.021,25 kn		
		- umjetno osjemenjivanje	32.720,57 kn		
		- tekuće donacija udrugama sa područja Općine Koška	888.088,69 kn		
		Sanacija krovišta kino dvorane u Koški	123.355,60 kn		
		Izmještanje plinske mreže u Koški	20.731,25 kn		
		Subvencija kamata u poljoprivredi	5.594,10 kn		
		Sufinanciranje analize tla	15.196,76 kn		
		Obnova pločnika u Koški	346.562,50 kn		
		Izrada plana gospodarenja otpadom	13.562,50 kn		
		Izrada razvojne strategije općine	22.000,00 kn		
		Izrada projektne dokumentacije	7.500,00 kn		
		Kupnja stolica za mrtvačnicu u Topolinama, peći za društvene domove, oprema za park, kolica za prijevoz lijesova, kontejneri za komunalni otpad	108.296,32 kn		
		Rekonstrukcija tržnice u Koški	83.477,29 kn		
		Turistička signalizacija u svim naseljima	81.497,50 kn		
		Tijekom Domovinskog rata na područje općine Koška pristigao je veći broj izbjeglica iz Bosne i Hercegovine te Baranje. Jedan dio se zadržao i nakon rata i to u kupljenim ili novoizgrađenim kućama.			
		- svih 10 naselja Općine Koška ima svu infrastrukturu (struja, voda, plin, telefon, javna rasvjeta)			

		- u tri naselja je završena izgradnja kanalizacijski sustav			
		- sve lokalne ceste su asfaltirane			
		- sedam naselja ima izgrađene mrtvačnice			
		- u naselju Koška, kao centru Općine nalazi se Osnovna škola, ambulanta primarne zdravstvene zaštite sa dva liječnička tima, stomatolog i ljekarna, veterinarska ambulanta, te poštanski ured.			
		- Poštanski ured se još nalazi i u Breznici Našičkoj			
		- Prometna povezanost sa većim centrima i svim naseljima Općine je zadovoljavajuća.			
		- U pet naselja se nalaze područne osnovne škole od 1-4 razreda, i to u Breznici Našičkoj, Nizi, Topolinama, Lugu Subotičkom i Ledeniku			
		- Sve državne i lokalne ceste su asfaltirane, kao i većina županijskih			
		- Na području Općine nema razvijene industrije, te je zapošljavanje orijentirano prema većim centrima, ili je stanovništvo prisiljeno baviti se poljoprivredom 2015. godine			
		- u tijeku je izgradnja državne ceste u sklopu projekta Betterment (proširenje ceste, izgradnja autobusnih stajališta, pješačkih prijelaza)			
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima		- pomoć Osnovnoj školi	70.508,89 kn	Proračun Općina Koška	
		- nabava školskog pribora	37.034,70 kn		
		- sufinanciranje prijevoza učenika	116.677,58 kn		
		- nagrade najboljim učenicima	16.000,00 kn		
		- stipendiranje studenata i učenika	33.600,00 kn		
		- sufinanciranje prehrane učenika	18.973,50 kn		

3.Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertilnog stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske				Proračun Općina Koška	
4.Usmjeravati buduće useljeničke tokove u slabije razvijena i depopulacijska područja		voda, plin, sanacija mjesnih domova, izgradnja dječjih igrališta....	Infrastruktura je izgrađena - ulaganje prema potrebi	Proračun Općina Koška	Opremati komunalnom infrastrukturom sva naselja Općine
5.Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja		- održavanje cesta	175.231,89 kn	Proračun Općina Koška	Sve državne, županijske, lokalne ceste su na području Općine Koška asfaltirane
6.Osigurati koncesije državnih poljoprivrednih zemljišta za obiteljska poljoprivredna gospodarstva		- subvencija kamata u poljoprivredi	5.594,10 kn	Proračun Općina Koška	Podnesen zahtjev agenciji za poljoprivredno zemljište za raspisivanje natječaja za dugogodišnji zakup poljo. zemljišta u vlasništvu RH
B.SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
4.Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji		Jednokratna pomoć za novorođenu djecu	82.500,00 kn	Proračun Općina Koška	Svako novorođeno dijete dobije iznos od 1500,00 kn, za 3. dijete u obitelji 3.000,00 kn, a 4,5... 5.000,00 kn jednokratno
C. POREZNE OLAKŠICE					
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak		Jednokratna pomoć za novorođenu djecu po novorođenčetu	1.500,00 kn – 1. i 2. dijete 3.000,00 kn – 3. dijete 5.000,00 – 4.,5... dijete	Proračun Općina Koška	Naknada se isplaćuje za svako novorođeno dijete
		Pomoći obiteljima i kućanstvima	98.977,50 kn	Državni proračun putem Proračuna Općine Koška	Jednokratne pomoći obiteljima
		Pomoć za ogrjev	92.150,00 kn		
E. SKRB O DJECI					
5.Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave		Dječji vrtić "TINTILINIĆ" Koška	272.231,77 kn	Proračun Općina Koška	Dječji vrtić je u funkciji 19 godina

F. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MAJKE I DJETETA					
8.Osnovati savjetovaništa pri ambulantom radi bolje povezanosti stručnjaka i obitelji s ruralnih i teže dostupnih područja (otoci i brdsko-planinska područja)		Savjetovaništa je osnovano pri ambulanti u Koški			

Općina Levanjska Varoš

B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete	2015.	Jednokratne naknade za opremanje novorođenčeta roditeljima s područja Općine Levanjska Varoš	10.000,00 kn	Proračun Općine Levanjska Varoš	Općina Levanjska Varoš svake godine isplaćuje jednokratnu novčanu naknadu roditeljima s područja Općine, naknada se isplaćuje za pomoć u opremanju novorođenčeta.
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Program Predškole	14.882,39 kn	Proračun Općine Levanjska Varoš	Općina Levanjska Varoš od 2009. godine provodi program predškole za djecu s područja Općine, gdje je osigurala prostor za provođenje programa i financira troškove programa predškole.
9. Osigurati isplatu naknada roditeljima, za čiju djecu na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije osigurano institucijsko zbrinjavanje, u visini iznosa kojima se to zbrinjavanje sufinancira	2015.	Sufinanciranje mjesečnih karti učenicima putnicima Sufinanciranje dijela plaćanja doma učenicima i studentima koji se školuju izvan Općine Levanjska Varoš (Osijek, Slavonski Brod i dr.	21.944,80 kn 5.260,00 kn	Proračun Općine Levanjska Varoš	Općina Levanjska Varoš u okviru svojih mogućnosti svake godine sufinancira mjesečne karte i troškove stanovanja učenicima i studentima s područja Općine, te time svake godine olakšava roditeljima dio troškova školovanja svoje djece.

Općina Magadenovac

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	SUBVENCIONIRANJE KUPNJE UDŽBENIKA ZA UČENIKE OSNOVE ŠKOLE	89.794,00 kn	Proračun Općine Magadenovac	Financijska pomoć roditeljima/skrbnicima osnovnoškolaca pri kupnji školskih udžbenika za pojedine razrede.

		SUFINANCIRANJE TROŠKOVA ŠKOLSKE KUHINJE	48.293,00 kn		Sufinanciranje školske kuhinje učenika osnovne škole na području Općine Magadenovac prema socijalnoj ugroženosti roditelja/skrbnika
		SUFINANCIRANJE JAVNOG PRIJEVOZA SREDNJOŠKOLACA	32.434,20 kn		Financijska pomoć roditeljima/skrbnicima srednjoškolaca u kupovini mjesečnih karata u iznosu od 10%.
		SUFINANCIRANJE TROŠKOVA STANOVANJA SREDNJOŠKOLACA	49.200,00 kn		Financijska pomoć u podmiranju troškova stanovanja učenika srednjih škola koji tijekom trajanja školske godine stanuju izvan mjesta prebivališta, a prebivalište imaju na području Općine Magadenovac u iznosu od 300,00 kuna mjesečno.
		STIPENDIRANJE STUDENATA	178.500,00 kn		Financijska pomoć studentima s područja Općine Magadenovac u iznosu od 750,00 kuna Cilj ovih aktivnosti je pomoći u školovanju osnovnoškolaca, srednjoškolaca i studenata kako bi se olakšali troškovi školovanja te time učinili dostupnim školovanje svima pod jednakim uvjetima.
3. Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertilnog stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske	2015.	<u>POTICANJE OBITELJSKIH GOSPODARSTAVA:</u>		Proračun Općine Magadenovac	Financijska pomoć poljoprivrednicima na području Općine Magadenovac u financiranju dijela troškova osiguranja usjeva do maksimalno 5.000,00 kn po pojedincu.
		SUFINANCIRANJE OSIGURANJA USJEVA	62.584,73 kn		
		SUFINANCIRANJE OSJEMENJIVANJA KRAVA I KRMAČA	119.896,53 kn		Financijska pomoć poljoprivrednicima s područja Općine Magadenovac u osjemenjivanju krava i krmača
		KONTROLA PLODNOSTI TLA NA OBITELJSKIM GOSPODARSTVIMA	23.229,86 kn		Financijska pomoć poljoprivrednicima s područja Općine Magadenovac u svrhu poboljšanja kvalitete tla

5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja	2015.	PROMETNA POVEZANOST SVIH NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE MAGADENOVAC	208.014,50 kn 97.500,00 kn	Proračun Općine Magadenovac	Popravak nerazvrstanih cesta i uličnih prometnica Izrada projektne dokumentacije nerazvrstanih cesta
C. POREZNE OLAKŠICE					
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.	POTPORA ZA NOVOROĐENO DIJETE	40.000,00 kn	Proračun Općine Magadenovac	Jednokratna potpora za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kn.
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	IZGRADNJA DJEČJEG VRTIĆA U MAGADENOVCU - završetak projekta SUFINANCIRANJE DIJELA TROŠKOVA POLAZNIKA VRTIĆA	751.296,10 kn 92.299,94 kn	Proračun Općine Magadenovac	Nabavka namještaja i opreme za Dječji vrtić "Snjeguljica" u Magadenovcu Sufinancira se dio troškova vrtića za djecu s područja Općine Magadenovac koja polaze Dječji vrtić "Snjeguljica" u Magadenovcu
9. Osigurati isplatu naknada roditeljima, za čiju djecu na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije osigurano institucijsko zbrinjavanje, u visini iznosa kojima se to zbrinjavanje sufinancira	2015.	SUFINANCIRANJE DIJELA TROŠKOVA POLAZNIKA VRTIĆA	9.000,00 kn	Proračun Općine Magadenovac	Sufinancira se dio troškova vrtića za djecu s područja Općine Magadenovac koja polaze vrtić na području Grada Donjeg Miholjca u iznosu od 500,00 kuna po djetetu, a koji se doznačuje na račun vrtića

Općina Marijanci

C. POREZNE OLAKŠICE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.	POMOĆ ZA OPREMU NOVOROĐENOG DJETETA	9.500,00 kn	Proračun Općine Marijanci	RODITELJIMA SVAKOG NOVOROĐENOG DJETETA ISPLAĆUJE SE POMOĆ OD 500,00 KN.
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	SUFINANCIRANJE RADA DJEČJIH VRTIĆA	263.323,65 kn	Proračun Općine Marijanci	OPĆINA SUFINANCIRA PLAĆE DJELATNIKA U VRTIĆU MARIJANCI I ČRNKOVCU.

Općina Petlovac

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
3. Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertilnog stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske	2015.		16.000,00 kn	Proračun Općine Petlovac	Financijska potpora pri otvaranju malih gospodarstava i obrta radi zadržavanja radnog stanovništva na području Općine Petlovac.
C. POREZNE OLAKŠICE					
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.		21.000,00 kn	Proračun Općine Petlovac	Jednokratna potpora za novorođenu djecu u iznosu od 1.000,00 kn i za prvi rođendan u iznosu od 1.000,00 kn.

Općina Petrijevci

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Sufinanciranje troškova dvorane 50.000,00 kn, Ostale aktivnosti u Osnovnoj školi Petrijevci 18.239,29 kn, Pomoć učenicima 9.700,00 kn, Školska kuhinja 19.686,00 kn, Sufinanciranje učeničkih i studentskih autobusnih karata 124.552,60 kn.	222.177,89 kn	Proračun Općine Petrijevci	Omogućiti učenicima i studentima nastavak školovanja. Korištenje dvorane za bavljenjem školskim i izvanškolskim sportskim i rekreativnim aktivnostima Pomoć učenicima slabijeg imovinskog stanja (pomoć učenicima, bilježnice i školska kuhinja)
B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
4. Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji	2015.	Porodiljna naknada (3. dijete x 4)	12.000,00 kn	Proračun Općine Petrijevci	Povećanje nataliteta u općini Petrijevci

Općina Podgorač

C. POREZNE OLAKŠICE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.	Dodjela jednokratne novčane pomoći za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna	28.000,00 kn	Proračun Općine Podgorač	Poticanje pronalitetne politike

Općina Popovac

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend nutarnjih migracija	2015.	Osnazivanje postojeće infrastrukture.	1.521.453,86 kn	Ministarstvo kulture, Proračun Općine Popovac	Gradnja, rekonstrukcija i redovito pješačkih staza i parkirališta; Početak izgradnje društvenog doma u Kneževu (678.952,00 kn), Održavanje javnih parkova i održavanje zelenih površina; Izrada prostorno-planske dokumentacije
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Izrada smjernica za stipendiranje studenata Sufinanciranje nabave osnovnoškolskih udžbenika i likovnih mapa	20.000,00 kn	Proračun Općine Popovac	Stipendiranje studenata sa područja Općine Popovac u cilju poboljšanja obrazovne strukture u radno sposobnom stanovništvu.
3. Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertilnog stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske	2015.	Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i obiteljskih gospodarstava i dr. oblika zapošljavanja radnog stanovništva	195.130,62 kn	HZZ Proračun Općine OBŽ	Javni radovi Kontrola plodnosti tla
5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja	2015.	Izrada cestovne povezanosti	181.548,70 kn	Proračun Općine	Uređenje nerazvrstanih cesta

C. POREZNE OLAKŠICE					
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.	Potpora za novorođenče	16.800,00 kn	Proračun Općine Popovac	Isplata potpora za novorođenče u iznosu od 1.200, kuna jednokratno za svako novorođeno dijete.
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi	21.050,00 kn	Proračun Općine Popovac	Usluga predškole u Osnovnoj školi Popovac

Općina Satnica Đakovačka

B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete	2015.	Isplata naknade za novorođeno dijete	57.000,00 kn	Proračun Općine Satnica Đakovačka	Sukladno Odluci o jednokratnoj novčanoj pomoći za novorođeno dijete u 2015. godini za svako novorođeno dijete isplaćuje se 3.000,00 kn. Uvjet za ostvarenje ovoga prava je prebivalište roditelja i djeteta na području Općine Satnica Đakovačka.

Općina Semeljci

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Sufinanciranje prijevoza učenika srednjoškolcima, dodjela stipendija studentima, prehrana djece u školskoj kuhinji	122.865,00 kn	Proračun Općine	Pomoć roditeljima i omogućiti svima školovanje
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Predškolski odgoj	231.276,81 kn	Proračun Općine	Priprema djece za osnovnu školu

Općina Strizivojna

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend unutarnjih migracija	2015.	Osnaživanje i održavanje komunalne infrastrukture u Općini Strizivojna	300.002,99 kn	Proračun Općine Strizivojna	U programu održavanja komunalne infrastrukture određeno je održavanje komunalne infrastrukture Općine Strizivojna: funkcioniranje javne rasvjete, održavanje čistoće javnih površina održavanje nogostupa, održavanje nerazvrstanih cesta, redovno održavanje svjetlosne signalizacije, zimska služba, održavanje dječjih igrališta i dr. Prilikom planiranja radova na poboljšanju komunalne infrastrukture prvenstveno se vodi računa da se uredi one u blizini škole i te u onim ulicama gdje ne postoje nogostupi, pa su pješaci, pa tako i školska djeca, prisiljeni kretati se kolnikom.
C. POREZNE OLAKŠICE					
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.	Pomoć za opremu novorođenog djeteta	31.000,00 kn	Proračun Općine Strizivojna - Program javnih potreba u socijalnoj skrbi	Korisnik prava na pomoć za opremu novorođenog djeteta je roditelj (skrbnik) koji ima hrvatsko državljanstvo i prebivalište na području Općine Strizivojna.
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne samouprave	2015.	Institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području općine Strizivojna	19.049,00 kn	Proračun Općine Strizivojna	Općina Strizivojna je sufinancirala rad Male škole

Općina Šodolovci

E. SKRB O DJECI	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	Od 2011. godine do danas		700,00 kn mjesečno za 1 dijete te 350,00 kn za petoro djece	Proračun Općine Šodolovci	Općina Šodolovci sufinancira boravak u dječjem vrtiću za 5 djece sa svog području u mjesečnom iznosu 700,00 kn za 1 dijete sa poteškoćama u razvoju i 350,00 kn mjesečno za svako preostalo dijete.

Općina Trnava

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja	2015.	Subvencioniranje mjesečnih karata učenicima srednjih škola	30.745,60 kn	Proračun Općine Trnava	
C. POREZNE OLAKŠICE					
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.	Jednokratna potpora za novorođenče	16.000,00 kn	Proračun Općine Trnava	Općina Trnava isplaćuje 1.000,00 kn za svako novorođeno dijete
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Subvencioniranje programa predškole	14.903,39 kn	Proračun Općine Trnava	Općina Trnava u suradnji sa Dječjim vrtićem Đakovo provodi program Predškole te sufinancira provođenje programa

Općina Viljevo

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	sufinanciranje prijevoza srednjoškolaca, sufinanciranje smještaja u učenički dom, stipendiranje studenata	103.322,80 kn	Proračun Općine Viljevo	Isplata novčane pomoći studentima kao, sufinanciranje prijevoza autobusom do škole kao i sufinanciranje plaćanja smještaja učenika u dom
B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
4. Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji	2015.	isplata naknade za svako novorođeno dijete	15.900,00 kn	Proračun Općine Viljevo	Isplata novčane pomoći obitelji za novorođeno dijete (1.200,00 kuna ako je to 1. dijete, 1.700,00 kuna ako je to 3. i svako slijedeće dijete u obitelji)
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete					
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	sufinanciranje predškole za djecu u sastavu OŠ Ante Starčevića Viljevo	4.700,00 kn	Proračun Općine Viljevo	Sufinanciranje provođenja programa predškole u organizaciji djelatnika OŠ Ante Starčevića Viljevo

Općina Vladislavci

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Sufinanciranje prijevoza učenika i studenata	35.253,70 kn	Proračun Općine Vladislavci	Općina Vladislavci je u 2015. godini sufinancirala prijevoz učenika srednjih škola i studenata kako bi se omogućilo djeci slabijeg imovinskog stanja školovanje.
B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
4. Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji	2015.	Darivanje novorođenčadi	24.000,00 kn	Proračun Općine Vladislavci	Darivanje svakog rođenog djeteta u iznosu od 2.000,00 kn.
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Usluga predškole	89.757,58 kn	Proračun Općine Vladislavci	Općina Vladislavci plaća uslugu predškole Dječjem vrtiću u Osijeku u trajanju od 4 sata dnevno.

Općina Vuka

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend unutarnjih migracija	2015.	Sukladno Odluci o komunalnom doprinosu, plaćanja komunalnog doprinosa za stambeni prostor oslobođeni su mladi s područja Općine koji grade prvi stambeni objekt. Poboljšanje infrastrukture	12.629,43 kn 583.421,74 kn	Proračun jedinice lokalne samouprave	U 2015. godini, odobren jedan zahtjev za oslobođenje. U programu održavanja komunalne infrastrukture određeno je održavanje komunalne infrastrukture općine: održavanje javne rasvjete, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, zimska služba, održavanje dječjih igrališta, deratizacija, dezinfekcija i dr.
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Sufinanciranje prijevoza učenika i studenata u željezničkom i cestovnom prijevozu stipendiranje studenata	18.579,27 kn za prijevoz 90.500,00 kn za stipendije	Proračun jedinice lokalne samouprave Proračun jedinice lokalne samouprave	Sufinancira se prijevoz učenika i studenata Mjesečna stipendija u visini od 500,00 kn tijekom 10 mjeseci, isplaćuje se svim redovnim studentima s područja Općine

5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja	2015.	Rekonstrukcija lokalnih cesta i rekonstrukcija pješačkih staza na području Općine Vuka	1.068.430,57 kn	Proračun jedinice lokalne samouprave	Rekonstrukcija ceste kroz Hrastovac, rekonstrukcija pješačke staze u Vuki
6. Osigurati koncesije državnih poljoprivrednih zemljišta za obiteljska poljoprivredna gospodarstva		Državno poljoprivredno zemljište je dano u zakup u suradnji s APZ-om			
B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
4. Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji	2015.	Isplaćuje se dar za svako novorođeno dijete s područja Općine	22.500,00 kn	Proračun jedinice lokalne samouprave	Naknada u visini od 1.500,00 kuna isplaćuje se ukoliko su roditelji i dijete imaju prebivalište na području Općine
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave		Program predškole za djecu s područja općine Vuka i iz Beketinaca (područje Općine Čepin). Općina Čepin refundira sredstva za djecu s svog područja, sukladno Sporazumu i dostavljenim obračunima.	96.996,26 kn; od strane općine Čepin refundirano 25.441,33 kn (ukupno utrošeno sredstva Općine Vuka: 71.554,93 kn)	Proračun jedinice lokalne samouprave	Općina financira plaću jednog djelatnika u vrtiću u Vuki, temeljem Ugovora s Dječjim vrtićem Osijek

Grad Beli Manastir

C. POREZNE OLAKŠICE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.	Naknada za novorođenčad	34.500,00 kn	Proračun Grada Belog Manastira	Za svako novorođeno dijete na području Grada osigurana su proračunom sredstva za jednokratnu novčanu pomoć roditeljima za opremanje djeteta u iznosu od 500,00 kuna po djetetu.
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Funkcioniranje dječjeg vrtića "Cvrčak" u Belom Manastiru	2.488.798,00 kn	Proračun Grada Belog Manastira	Redovnom djelatnošću dječjeg vrtića osigurana je skrb za 200 djece predškolskog uzrasta sa područja Grada i to kroz 6-satni i 10-satni program te 3-satni program predškole.

Grad Belišće

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend nutarnjih migracija	2015.	1. Osnazivanje i održavanje komunalne infrastrukture u gradu Belišću	2.448.192,40 kn	Proračun Grada Belišća	U programu održavanja komunalne infrastrukture određeno je održavanje komunalne infrastrukture grada i to: funkcioniranje javne rasvjete, održavanje čistoće javnih površina, održavanje nogostupa, održavanje nerazvrstanih cesta, zimska služba, održavanje dječjih igrališta i dr.
		2. otvoren Poduzetnički inkubator Polet d.o.o. Belišće	Grad Belišće utrošio 1.013.480,00 kn	Proračun Grada Belišća, Ministarstvo poduzetništva i Osječko-baranjska županija	Projekt vrlo važan za razvoj malog poduzetništva u gradu Belišću i za početnu podršku mladim poduzetnicima
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	1. Naknada troškova za prehranu učenika u OŠ Ivana Kukuljevića Belišće i OŠ Matije Petra Katančića Valpovo	84.947,00 kn	Proračun Grada Belišća	108 učenika čije su obitelji korisnici zajamčene minimalne naknade CZSS s prebivalištem na području grada Belišća
		2. Stipendiranje studenata	363.600,00 kn	Proračun Grada Belišća	U akademskoj godini 2015./2016. 53 ugovora o stipendiranju studenata
		3. Kupovina projektora za OŠ Ivana Kukuljevića Belišće	18.778,00 kn	Proračun Grada Belišća	Poboljšanje kvalitete rada i obrazovanja učenika OŠ
		4. Sufinanciranje lokalnog linijskog prijevoza putnika	170.000,00 kn	Proračun Grada Belišća	Lokalni linijski prijevoz besplatan je za sve učenike OŠ Ivana Kukuljevića Belišće te povezuje grad Belišće s 8 prigradskih naselja
		5. Sufinanciranje dijela cijene prijevoza redovnih učenika srednjih škola i redovnih studenata	140.000,00 kn	Proračun Grada Belišća	Ugovor između Grada Belišća i Panturista d.d. Osijek o prijevozu redovnih učenika srednjih škola i redovnih studenata
		6. Besplatni udžbenici za sve učenike osnovne škole	734.024,00 kn	Proračun Grada Belišća	U 2014. nabavljeni udžbenici za sve učenike OŠ-e koji traju 4 godine
		7. Uređenje zgrade glazbene škole	692.109,00 kn	Proračun Grada Belišća i Fond za zaštitu okoliša	Stvaranje prostornih preduvjeta za glazbenu edukaciju djece i mladih

3. Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertilnog stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske	2015.	1. Subvencije za zapošljavanje novozaposlenih osoba	64.000,00 kn	Proračun Grada Belišća	Grad Belišće isplaćivanjem subvencije malim i srednjim poduzetnicima na području grada za svaku novozaposlenu osobu potiče osnivanje proizvodnih i uslužnih djelatnosti te povećanje zaposlenosti na području Grada
		2. Subvencije za zakup poslovnih prostora u vlasništvu Grada Belišća	95.471,59 kn	Proračun Grada Belišća	Grad Belišće subvencionira zakup poslovnih prostora u vlasništvu Grada Belišća u visini 50% ugovorene mjesečne zakupnine čime potiče osnivanje proizvodnih i uslužnih djelatnosti te povećanje zaposlenosti na području Grada
5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja	2015.	1. Biciklistička staza s javnom rasvjetom (projekt BICBC IPA HU HR)	2.432.000,00 kn	Grad Belišće i EU fondovi	Kvalitetna prometna povezanost grada Belišća i prigradskih naselja
C. POREZNE OLAKŠICE					
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	kontinuirano	Jednokratna novčana pomoć za nabavku opreme za novorođenčad	210.000,00 kn	Proračun Grada Belišća	Do 16.10.2015. god. Grad Belišće je osiguravao novčanu pomoć za svako novorođeno dijete u iznosu 2.000,00 kn, a 16.10.2015.god. Gradskog vijeće je donijelo odluku kojom se taj iznos povećao na 3.000,00 kn.
E. SKRB O DJECI					
3. Osigurati produženi boravak za djecu u osnovnoškolskim ustanovama	2015. (Projekt se provodi od 16. rujna 2013. godine)	Dislocirana jedinica Dječjeg doma "Klasje" iz Osijeka - u sklopu provedbe projekta "Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici - uvođenje poludnevnog boravka u Bistrincima	60.000,00 kn	Proračun Grada Belišća za rad jednog stručnog djelatnika na pola radnog vremena	Aktivnosti poludnevnog boravka obuhvaćaju odgojno-obrazovne aktivnosti, razvoj vještina i provođenje slobodnog vremena djece i mladih od 7. do 21. godine života koja žive u nepovoljnim uvjetima i koja su u nadležnosti CZSS Valpovo

5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave		1. Redoviti program predškolskog odgoja koji provodi Dječji vrtić "MASLAČAK" Belišće 2. Igraonice za predškolsku djecu Društva naša djeca u sklopu projekta "S djecom i za djecu"	Iz proračuna Grada izdvojeno: 1.908.763,00 kn 8.000,00 kn	Proračun Grada Belišća, općina Bizovac i Petrijevci, državni proračun, uplata roditelja i ostali prihodi Proračun Grada Belišća	Dječji vrtić "Maslačak" Belišće ostvaruje program predškolskog odgoja i obrazovanja u gradu Belišću te u područnim vrtićima u općinama Bizovac i Petrijevci. 10-satnim programom bilo je obuhvaćeno 128 djece, a 5-6 satnim programom 24 djece Kontinuirano unazad nekoliko godina DND Belišće organizira igraonice u prostorima Dječjeg vrtića Belišće svake subote od 10 do 12 sati, a pohađaju ih djeca od navršene 3 godine života do polaska u školu, a koja nisu bila uključena u vrtićki program
F. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MAJKE I DJETETA					
8. Osnivati savjetovaništa pri ambulantama radi bolje povezanosti stručnjaka i obitelji s ruralnih i teže dostupnih područja (otoci i brdsko-planinska područja)	2015.	"Zdravstveno savjetovanište u Dječjem vrtiću Maslačak"		Volonterski rad	Kroz programske aktivnosti Zdravstvenog savjetovaništa u Dječjem vrtiću "Maslačak" voditelj Danijel Kardoš, dr.med., specijalist-pedijatar obradio je mnoge teme zdravstvene zaštite najmlađih

Grad Donji Miholjac

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend unutarnjih migracija	2015.	Održavanje i osnaživanje komunalne infrastrukture na području Grada Donjeg Miholjca	1.184.392,30 kn 148.008,43 kn 101.113,53 kn 94.841,35 kn 13.500,00 kn 78.250,00 kn 229.696,87 kn 144.180,40 kn	Proračun Grada Donjeg Miholjca	Uređenje javnih površina Održavanje javne rasvjete Sanacija asfaltiranih cesta Sanacija nogostupa Izgradnja i rekonstrukcija javne rasvjete Izgradnja nogostupa Izgradnja i rekonstrukcija lokalnih cesta Zimska služba

2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Novčana pomoć za opremu učenika 1. razreda OŠ	32.000,00 kn	Proračun Grada Donjeg Miholjca	Sufinanciranje knjiga za 1. razrede OŠ na području Grada D. Miholjca
		Dodjela stipendija i potpora studentima	243.500,00 kn		Studentski krediti za 44 studenta
		Sufinanciranje učenika srednjih škola s područja Grada Donjeg Miholjca	173.118,00 kn		Sufinanciranje prijevoza učenika za 183 učenika srednjih škola s područja Grada Donjeg Miholjca za područje OBŽ
		Pomoć prehrane učenika iz obitelji zajamčene minimalne naknade i slabijeg imovinskog stanja	9.448,00 kn		Školska kuhinja za 19 učenika slabijeg imovinskog stanja
B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete	2015.	Zbrinjavanje predškolske djece iz prigradskih naselja	26.550,00 kn	Proračun Grada Donjeg Miholjca	Prijevoz predškolske djece - djeca iz prigradskih naselja Grada Donjeg Miholjca u Donji Miholjac
		Zbrinjavanje djece predškolske dobi na području Grada D. Miholjca	1.586.640,00 kn		Dječji vrtić Pinokio - sufinanciranje djelatnosti rada Dječjeg vrtića Pinokio
C. POREZNE OLAKŠICE					
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.	Pomoć za opremu novorođenog djeteta	90.000,00 kn	Proračun Grada Donjeg Miholjca	Korisnik prava na pomoć za opremu novorođenog djeteta je roditelj (skrbnik) koji ima hrvatsko državljanstvo i prebivalište na području Grada Donjeg Miholjca

Grad Đakovo

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend nutarnjih migracija	2015.	3. Osnaživati postojeću infrastrukturu na području središnjih naselja	7.767.935,41 kn	Proračun OBŽ, Hrvatske ceste, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Turistička zajednica OBŽ, gradska trgovačka društva "Univerzal d.o.o." Đakovo i "Đakovački vodovod d.o.o." Đakovo	Gradnja, rekonstrukcija i redovito održavanje cesta, pješačkih staza i parkirališta (2.423.703,21 kn), gradnja nove mreže javne rasvjete (2.051.692,72 kn), izgradnja mjesnih domova u prigradskim naseljima (104.137,50 kn), održavanje javnih parkova (713.908,77 kn), održavanje zelenih površina (1.589.863,21 kn), izrada prostorno planske dokumentacije (395.725,00 kn), izgradnja dječjih igrališta (488.905,00 kn).

2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	2. Izraditi smjernice za sustav stipendiranja i širu dostupnost stručnim studijima	150.900,00 kn	Proračun Grada Đakova	Isplaćene stipendije za 25 studenata (75.000,00 kn), isplaćeni učenički krediti za 27 srednjoškolaca (75.900,00 kn).
B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete	2015.	2. Uvesti dodatak za dijete od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u jedinstveni popis/zakon o sustavu obiteljskih potpora	233.000,00 kn	Proračun Grada Đakova	Sredstva su isplaćena za novorođeno dijete kao jednokratna pomoć obiteljima s prebivalištem na području Grada Đakova u iznosu od 1.000,00 kn po djetetu za ukupno 233 korisnika.
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	1. Izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe za otvaranjem predškolskih ustanova i igraonica	2.217.872,55 kn	Proračun Grada Đakova	Dječji vrtić Đakovo koji je u vlasništvu Grada Đakova pohađalo je 256 djece u jaslicama i vrtiću u 11 odgojnih skupina, a poludnevni program 35 djece (1.587.209,55 kn), predškolski program u gradu i prigradskim naseljima pohađalo je 194 djece (420.663,00 kn), a za povećanje standarda dječjih vrtića izdvojeno je 210.000,00 kn.
7. Stvoriti pretpostavke za otvaranje predškolskih ustanova i igraonica u privatnom vlasništvu	2015.	1. Izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe za otvaranjem predškolskih ustanova i igraonica	669.500,00 kn	Proračun Grada Đakova	Sufinanciran je rad dva dječja vrtića u privatnom vlasništvu - Montessori dječji vrtić "Sunčev sjaj - Nazaret" u Đakovu koji je pohađalo 91 dijete u 4 odgojne skupine (450.000,00 kn) i Dječji vrtić "Zvrk" Đakovo koji je pohađalo 75 djece u 3 mješovite odgojne skupine (200.000,00 kn), te rad Udruge za psihosocijalne potrebe "Amadea" Đakovo za program radionica poludnevnog boravka za učenike nižih razreda osnovnih škola pod nazivom "Sunčana kućica - Sunčica" (10.000,00 kn) i rad Udruge za poticanje ranog razvoja dječjih sposobnosti "Slagalica" u Đakovu za igraonicu i dječje radionice (9.500,00 kn).
9. Osigurati isplatu naknada roditeljima, za čiju djecu na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije osigurano institucijsko zbrinjavanje, u visini iznosa kojima se to zbrinjavanje sufinancira	2015.	3. Izraditi model suradnje i uspostaviti kvalitetniju suradnju stručnjaka (ginekolozi u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, porodničari, neonatolozi, pedijatri, liječnici opće medicine u primarnoj zdravstvenoj zaštiti)	77.225,00 kn	Proračun Grada Đakova	Za preventivne zdravstvene programe udruga građana koje u suradnji sa stručnjacima s područja zdravstva provode različite aktivnosti izdvojeno je 73.100,00 kn, a za rad logopeda Poliklinike SUVAG u Đakovu u prostoru Doma zdravlja izdvojeno je 4.125,00 kn.

Grad Našice

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja	2015.	Održavanje cesta Izgradnja cesta	1.439.310,13 kn 384.500,63 kn	Proračun Grada Našica	Svake godine Gradsko vijeće donosi Program održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, temeljem kojeg se raspoređuju financijska sredstva
B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete	2015.	Pravo na opremu novorođenog djeteta	217.500,00 kn	Proračun Grada Našica - Program javnih potreba u socijalnoj skrbi	Korisnik prava na pomoć za opremu novorođenog djeteta je roditelj (skrbnik) koji ima hrvatsko državljanstvo i prebivalište na području Grada Našica

Grad Osijek

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Aktivnost 2.	za stipendije (studentske i učeničke) 250.600,00 kn jednokratne potpore studentima i učenicima 21.200,00 kn nagrade maturantima 108.000,00 kn za povlaštene studentske kredite 88.997,22 kn besplatni gradski prijevoz učenika srednjih škola i studenata 48.934,40 kn Financiranje škole u prirodi 50.000,00 kn Novčana pomoć za opremu učenika prvih razreda 402.486,72 kn	Proračun Grada Osijeka	Za Grad Osijek od posebne je važnosti osiguranje stipendija pri školovanju kao i studentskih kredita čime se potvrđuje jedan od strateških prioriteta lokalne zajednice - ulaganje u znanje mladih te ujedno zaustavljaju proces njihovog iseljavanja. Stipendije i potpore darovitim učenicima Temeljem Pravilnika o stipendiranju i odobravanju jednokratnih potpora darovitim učenicima i studentima (Službeni glasnik Grada Osijeka broj 7/06., 10/06., 12/09., 10/10. i 13/11.) Grad Osijek od školske godine 1996/97. odobrava stipendije darovitim učenicima i studentima. Sukladno Pravilniku svake godine donosi se Odluka o broju i visini učeničkih i studentskih stipendija. Odlukom o

			<p>UKUPNO 970.218.34 kn</p>	<p>broju i visini učeničkih stipendija u 2015. dodijeljeno je 21 studentska i 12 učeničkih stipendija. Učeničke stipendije iznosile su 350,00 kuna, a studentske stipendije 700,00 kn. Iz Proračuna Grada Osijeka za 2015. isplaćivane su i stipendije učenicima i studentima s kojima je ugovor o stipendiranju sklopljen prethodnih godina. Pored stipendija Grad Osijek je u 2015. odobrio jednokratne potpore većinom studentima i učenicima lošijeg socijalno-materijalnog stanja za nabavku knjiga i stručne literature. Za jednokratne potpore u 2015. utrošeno je 21.200,00 kn. Za stipendije u 2015. utrošeno je 250.600,00 kn. Osim navedenog Grad Osijek je u 2015. dodijelio jednokratne financijske potpore najboljim osječkim maturantima s prebivalištem u Gradu Osijeku, a koji su upisali u akademskoj godini 2015./16. jedan od fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Za ovu svrhu utrošeno je 108.000,00 kuna.</p> <p>Povlašteni studentski kredit Od 2008. godine Grad Osijek želi kroz projekt "Studentski krediti" povlaštenim kreditima poticati, motivirati i omogućiti što većem broju mladih ljudi s područja Grada Osijeka studiranje u zemlji i inozemstvu i na taj način bitno povećati broj visokoobrazovanih kadrova što je osnovni preduvjet za brži razvoj Grada Osijeka i šire regije. Uvjet za dobivanje studentskog kredita je da student ima prebivalište na području Grada Osijeka i da je redovan student. Grad Osijek u tom slučaju daje suglasnost za podizanje povlaštenog studentskog kredita i subvencionira kamatnu stopu u postotku koji je određen u ugovoru s bankom. U 2015. Odbor za studentske kredite dodijelio je</p>
--	--	--	---------------------------------	--

					<p>14 suglasnosti za podizanje povlaštenog studentskog kredita. Sa dobivenom suglasnošću student je dogovorio uvjete za podizanje povlaštenog studentskog kredita kod Zagrebačke banke d.d. Zagreb s kojom je Grad Osijek sklopio u 2014. Ugovor o poslovnoj suradnji. Za promidžbu projekta Grad Osijek je u 2015. utrošio 9.900,00 kn, a za subvencioniranje kamate ukupno je 79.097,22 kune.</p> <p>Besplatni gradski prijevoz za učenike srednjih škola i studente</p> <p>U cilju podizanja razine socijalne zaštite kao i ujednačavanja životnih mogućnosti, Grad u okviru Socijalnog programa osigurava sredstva za besplatni gradski prijevoz učenika srednjih škola i studenata za djecu korisnike socijalnog programa Grada za vrijeme školske odnosno akademske godine. Tijekom školske godine 2014./2015. odnosno akademske godine 52 učenika srednje škole i 9 osječkih studenata koji su članovi obitelji korisnici prava na naknadu za troškove stanovanja koristili su pravo na besplatan javni gradski prijevoz na temelju izdanog rješenja Upravnog odjela za socijalnu skrb i zdravstvo, a tijekom školske godine 2015./2016. do 31. prosinca 2015. ovo pravo koristilo je 74 učenika srednje škole i 16 osječkih studenata koji su korisnici prava na naknadu za troškove stanovanja. Do smanjenja broja korisnika došlo je zbog Odluke o kriterijima i načinu financiranja troškova prijevoza redovitih učenika srednjih škola Vlade Republike Hrvatske. Po navedenoj Odluci, pravo na sufinanciranje 75% troškova međumjesnoga javnog prijevoza ostvaruju učenici koji su upisali i redovito pohađaju srednju školu na</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>području Republike Hrvatske, koji kupuju mjesečnu kartu za korištenje sredstava redovitoga javnog prijevoza (autobus i vlak), a kojima je udaljenost od adrese u mjestu prebivališta odnosno boravišta učenika do adrese u mjestu škole iznosi više od 5 kilometara. Iznimno, pravo na financiranje 100% cijene mjesečne učeničke karte mjesnoga i međumjesnoga javnog prijevoza ostvaruju učenici upisali i redovito pohađaju srednju školu na području Republike Hrvatske ako su članovi kućanstva koje je korisnik zajamčene minimalne naknade ili pomoći za uzdržavanje sukladno propisu kojim se uređuje područje socijalne skrbi.</p> <p>Financiranje škole u prirodi Sukladno Zakonu o Hrvatskom Crvenom križu, Gradsko društvo Crvenog križa Osijek u 2015. organiziralo je boravak djece iz socijalno ugroženih obitelji u okviru Škole u prirodi u vlastitim odmaralištima u Splitu i Orahovici. Tako je u 2015. u Centru za edukaciju u Orahovici i u Dječjem odmaralištu u Splitu u okviru 6 dnevnog programa škole u prirodi besplatno ili subvencionirano boravilo 84 djece. U cilju što uspješnijeg uključivanja djece u zajednicu i prevladavanja socijalnih rizika Grad Osijek sufinancirao je u 2015. godini troškove sudjelovanja djece iz socijalno ugroženih obitelji u školi u prirodi kao i druge troškove potrebne za realizaciju izvan učioničke nastave za ovu skupinu djece u iznosu od 50.000,00 kn.</p> <p>Novčana pomoć za opremu učenika prvih razreda Grad Osijek u 2015. godini nije izdvajao novčana sredstva za opremu učenika prvih razreda iz razloga što je u</p>
--	--	--	--	--	--

					2014. godini kupio udžbenike za sve učenike osnovnih škola Grada Osijeka, te su se udžbenici naslijedili za sljedeće generacije u 2015. Sukladno tome Grad Osijek je u 2015. osigurao sredstva za kupovinu potrebnih radnih udžbenika i radnih bilježnica za učenike iz socijalno ugroženih obitelji i za udžbenike koji su bili potrebni zbog generacijske razlike. U 2015. ukupno je utrošeno 402.486,72 kuna.
3. Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertilelnog stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske	kontinuirano	Aktivnost 3.	375.601,83 kn	Proračun Grada Osijeka	<p>Grad Osijek je tijekom 2015. raznim projektima poticao razvoj gospodarstva i poduzetništva te na taj način utjecao na stvaranje boljih uvjeta poduzetnika s ciljem bržeg gospodarskog razvoja, očuvanja radnih mjesta te otvaranja radnih mjesta kao jednog od glavnih preduvjeta za financijsku stabilnost kako pojedinca tako i obitelji u cjelini. Projekti u gospodarstvu poticali su se financijskim potporama koje su odobravane temeljem javnog poziva te na osnovu zaprimljenih prijava isplaćeno je u 2015. godini 119.218,70 kuna.</p> <p>Grad Osijek u cilju poticanja poduzetništva kroz nova ulaganja, subvencionira kamate na poduzetničke kredite iz programa kreditiranja poduzetnika "Lokalni projekti razvoja Poduzetnik" iz 2004. godine (7 korisnika) i "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" iz 2009. godine (19 korisnika). U skladu sa potpisanim Sporazumom između Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka, Grad Osijek subvencionirao je u naznačenom razdoblju, kamate po poduzetničkim kreditima sa područja Grada Osijeka u iznosu jednog postotnog poena. U 2015. godini iz Proračuna Grada Osijeka za ovu namjenu isplaćeno je ukupno 256.383,13 kuna.</p>

<p>5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja</p>		<p>Aktivnost 3.</p>	<p>11.859.265,60 kn</p>	<p>Proračun Grada Osijeka, Sveučilište J.J.Strossmayera u Osijeku</p>	<p>Izgrađene su prometne površine i komunalna infrastruktura u krugu sveučilišnog Campusa II. etapa radova - prilazne ceste i parkirališta (180 parkirališta+10 za invalide), pješačke površine, biciklističke staze, javna rasvjeta (75 rasvjetnih tijela), sadnja sadnica (74 nove sadnice) i kanalizacija, vezanih uz završetak radova na izgradnji Građevinskog fakulteta koje su u jednakim omjerima financirali Grad Osijek i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, u ukupnoj vrijednosti 3.875.959,57 kn. Isto tako izgrađena su i nova parkirališta uz Osnovnu školu "Retfala" u Kapelskoj ulici. Izgrađeno je 20 parkirališnih mjesta, oborinska odvodnja novih prometnih površina te kolni pristup lokaciji škole i nova pješačka staza u ukupnom iznosu 397.505,54 kn. Rađena je i rekonstrukcija parkirališta i kontaktnih površina u Sudskom prolazu (tržnica) u Osijeku. Izgrađeno je 37 parkirališnih mjesta, uključivo sadnja drvoreda i postavljanje klupa za prodaju za potrebe Tržnice d.o.o. uz sjevernu stranu parkirališta u ukupnom iznosu 630.457,16 kn. Hrvatske vode i Grad Osijek zajedno sufinanciraju Projekt uređenja desne obale rijeke Drave u Osijeku od rkm 16+428 do rkm 19+300, u svrhu izrade projektne dokumentacije za realizaciju projekta kojim bi se u konačnici šetnicom uz Dravu povezali i spojili Donji i Gornji grad. Hrvatske vode su vodeći investitor, a Grad Osijek sudjeluje u projektu u dijelu urbanih sadržaja, pješačkih i biciklističkih staza, zelenila, klupa i druge urbane opreme. Hrvatske vode od ukupnog iznosa projektne dokumentacije 1.868.750,00 kuna (s PDV-om), financiraju 90%, a</p>
---	--	---------------------	-------------------------	---	---

					<p>Grad Osijek preostalih 10% ugovorenog iznosa, temeljem koje dokumentacije je početkom 2016. započela realizacija. U 2015. za početak ovog projekta izdvojeno je 84.375,00 kn iz Proračuna Grada Osijeka. Nastavljeno je i sa izgradnjom biciklističkih staza na području grada Osijeka. Izgrađena je dionica biciklističke staze Vinkovačka-Antunovac od Jadravske ulice do Centralnog groblja u dužini 1.100,00 m U 2015. za ovaj projekt utrošeno je 628.163,26 kn za plaćanje po dospjelim situacijama u 2015 (vrijednost projekta 1.229.995,00 kn). Isto tako pokrenute su i aktivnosti uz izgradnju Intrazonska cesta Jug II (izrađena je projektna dokumentacija, ishodeni akti za građenje i riješeni su imovinsko pravni odnosi za zemljište. Izgradnja će se obzirom na veliku vrijednost radova izvoditi po dijelovima razmjerno osiguranju financijskih sredstava. Planiranjem radova na poboljšanju komunalne infrastrukture (prometnica i nogostupa) prvenstveno se vodi računa da se uredi one, vezane uz javne sadržaje kao i u blizini škola i vrtića te u onim ulicama gdje ne postoje nogostupi pa su pješaci, pa tako i školska djeca, prisiljeni kretati se kolnikom. U tim ulicama postavljaju se ograničenja brzine kretanja vozila te umjetne izbočine za prisilno smanjenje brzine kretanja. Uređene su pješačke površine uz Promenadu od spomenika Picasso do hotela Osijek, nogostup u Keršovanijevoj ulici, nogostup u Hrvatske Republike i južni nogostup u J.J.Strossmayera od Svilajske do Čičarijske. Rekonstruirani kolnici u Strossmayerovoj od Trga A. Starčevića do Rokove ulice, Ulici Jablanova, K. P. Svačića, Srijemskoj</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>ulici te u Blok centru II. Izgrađeno je autobusno ugibalište na Brijestu te tramvajsko stajalište u Strossmayerovoj ulici te sanacije udarnih rupa na cestama na području cijelog grada. Izvršeno je bojanje oznaka na kolniku radi povećanja sigurnosti sudionika u prometu s posebnom na prometnice u blizini škola. Vrijednost izvedenih radova je 4.875.109,66 kn. Svake se godine, pa tako i protekle, na sve više lokacija u gradu, na raskrižjima - pješačkim prijelazima, upuštaju rubnjaci, pa se na taj način olakšava kako kretanje invalida u kolicima, tako i osobama koje se kreću gurajući dječja kolica. Izvršeni su radovi na prilagodbi parkirališnih mjesta za potrebe invalida te izgrađeno 17 novih parkirališnih mjesta za invalide. Vrijednost izvedenih radova je 221.764,00 kn. Nadalje, dječja igrališta na području Grada Osijeka redovito se obilaze, te se uočeni kvarovi i nedostaci u najkraćem mogućem vremenu otklanjaju. Tako su postavljena nova igrala i komunalna oprema (klupe, posude za otpad i zaštitna ograda) kako bi se zamijenila dotrajala, odnosno kako bi se dopunio postojeći sadržaj, a sve u smislu poboljšanja kvalitete dječjih igrališta. Vrijednost izvedenih radova je 602.194,48 kn. Sukladno Programima prioriteta za održavanje i poboljšanje komunalne infrastrukture mjesnih odbora i gradskih četvrti za 2015., izvedeni su radovi na održavanju dječjih igrališta kako slijedi: izgrađena su tri nova dječja igrališta, na području MO Višnjevac i MO Brijest; na osam lokacija postavljena je urbana oprema, a postojeća dječja igrališta dopunjena su drvenim klupama, posudama za otpad i gumenom podlogom. Vrijednost izvedenih radova je 543.736,93 kn.</p>
--	--	--	--	--	--

B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA					
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete	kontinuirano	Aktivnost 3.	2.663.000,00 kn	Proračun Grada Osijeka	Pravo na novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta, po podnesenoj prijavi, ima jedan roditelj koji ima prijavljeno prebivalište na području grada Osijeka najmanje godinu dana neposredno prije rođenja djeteta i čije dijete je nakon rođenja prijavljeno na području grada Osijeka. Novčana pomoć Grada Osijeka do 14. travnja 2015. ovisila je o broju djece u obitelji te je ista iznosila 3.000,00 kn za prvo dijete u obitelji, 6.000,00 kn za drugo dijete i 9.000,00 kn za treće dijete te se pomoć povećavala za 3.000,00 kn za svako daljnje dijete. Zbog slabijeg punjenja Proračuna smanjen je iznos navedene pomoći te se pomoć roditelju djeteta rođenog od 15. travnja 2015. isplaćuje u iznosu od 1.600,00 kn. Ovu pomoć ostvarilo je 956 roditelja.
E. SKRB O DJECI					
3. Osigurati produženi boravak za djecu u osnovnoškolskim ustanovama	kontinuirano	Aktivnost 1.	788.687,50 kn	Proračun Grada Osijeka	Produženi boravak u osječkim osnovnim školama organiziran je radi proširenja odgojno-obrazovnog djelovanja te zbrinjavanja djece do povratka roditelja s posla. Program je predviđen za učenike prvih i drugih razreda. O potrebi organiziranja produženog boravka u pojedinoj školi prema obrazloženju škole, a na osnovi iskazanih potreba roditelja, odlučuje Upravni odjel za društvene djelatnosti. Proračunskim sredstvima pokriva se stručni rad. Tijekom 2015. Grad Osijek je sufinancirao produženi boravak djece u školama: Franje Krežme, Antuna Mihanovića, August Šenoa, "Dobriša Cesarić", Mladost, Jagode Truhelke, Vladimira Becića, Svete Ane, Ivana Filipovića, Fran Krste Frankopana, Vijenac, Grigor Vitez, Josipovac, Ljudevita Gaja, Vladimira Nazora (PŠ Briješće).

<p>5. Osigurati institucionalno zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave</p>	<p>kontinuirano</p>	<p>Aktivnost 1.</p>	<p>28.403.395,33 kn</p>	<p>Proračun Grada Osijeka</p>	<p>Temeljem članka 14. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (Narodne novine broj 10/97., 107/07. i 94/13.) predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave između ostalog ima i obvezu predlaganja plana mreže dječjih vrtića na svom području Županiji, a sve temeljem analize i stvarnih potreba uočenih na svom području. Predškolski odgoj i obrazovanje na području Grada Osijeka realizira se kroz programe Dječjeg vrtića Osijek, vjerskog vrtića "Marija Petković", zatim kroz programe dječjeg vrtića Prosvjetno kulturnog centra Mađara u Republici Hrvatskoj "Bobita" i privatnih dječjih vrtića "Mali princ" i "Regoč" koje sufinancira Grad Osijek, te kroz programe drugih privatnih dječjih vrtića (nisu sufinancirani od strane Grada Osijeka). Grad Osijek, kao osnivač Dječjeg vrtića Osijek, sudjeluje u financiranju njegove djelatnosti s približno 60% sredstava, te je u 2015. utrošeno 27.733.395,33. Vjerskom vrtiću "Marija Petković" iz Gradskog proračuna sufinancira se dio programskih troškova. Dječjem vrtiću "Bobita" sufinancira se dio programskih troškova i didaktičke opreme, a dječjim vrtićima "Mali princ" i "Regoč" pokriva se dio troškova plaća djelatnika i materijalnih troškova. Za financiranje drugih programa predškolskog odgoja (osim Dječjeg vrtića Osijek) koji su sufinancirani u 2015. utrošeno je ukupno 670.000,00 kuna.</p>
--	---------------------	---------------------	-------------------------	-------------------------------	---

F. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MAJKE I DJETETA					
7. Osnovati centre za planiranje obitelji i reprodukcijsko zdravlje pri županijskim bolnicama, općim bolnicama i postojećim klinikama	2015.	Aktivnost 5.	10.000,00 kn	Proračun Grada Osijeka	U želji da poboljša uvjete za rađanje većeg broja djece i tako pomogne da svako začeto dijete bude željeno, rođeno i voljeno, sufinanciraju se programske aktivnosti (edukacije, tečajeve, savjetovanja, baby fitness) za trudnice, djecu i obiteljima s malom djecom koje provodi Centar za dijete Caritasa Osječko-đakovačke nadbiskupije. Održano 11 radionica razvojne gimnastike na kojima je prisustvovalo 152 roditelja i 77 djece. U 2015. provedene su radionice pod nazivom "Majka i dijete, važnost povezivanja", "Vrijednost obitelji" i "Razvoj emocionalnih vještina kod djece". Mogućnost za sustavniji rad roditelji su imali priliku kroz obiteljsku terapiju.

Grad Valpovo

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Sufinanciranje prijevoza učenika, stipendije studentima i ostale potrebe u obrazovanju	306.100,00 kn	Proračun Grada Valpova	
C. POREZNE OLAKŠICE					
7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak	2015.	Pomoć građanima i kućanstvima u nabavi	68.000,00 kn	Proračun Grada Valpova	
E. SKRB O DJECI					
5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2015.	Redovna djelatnost predškolskog obrazovanja - predškola	37.000,00 kn	Proračun Grada Valpova	
7. Stvoriti pretpostavke za otvaranje predškolskih ustanova i igraonica u privatnom vlasništvu	2015.	Predškolski odgoj - ostali korisnici-redovna djelatnost Dječjeg vrtića "Moj Bambi" Valpovo	124.800,00 kn	Proračun Grada Valpova	

V. **PROVOĐENJE MJERA I AKTIVNOSTI NACIONALNE POPULACIJSKE POLITIKE UPRAVNIH ODJELA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE TIJEKOM 2015. GODINE**

Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb

B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete	2015.	Isplata naknade za svako novorođeno dijete na području Osječko-baranjske županije u iznosu od 500,00 kuna te 50,00 kuna koje daje Hypo-Alpe-Adria bank d.d.	1.192.000,00 kn	Proračun Osječko-baranjske županije	Temeljem Programa javnih potreba u socijalnoj skrbi koji se donosi na godišnjoj razini Osječko-baranjska županija putem Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb svake godine isplaćuje naknadu za svako novorođeno dijete na području Osječko-baranjske županije u iznosu od 500,00 kuna te 50,00 kuna koje daje Hypo-Alpe-Adria bank d.d.
F. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MAJKE I DJETETA					
9. Osigurati bolju povezanost stručnjaka i službi koje rade na zdravstvenom zbrinjavanju djece	2015.	Ulaganja u objekte, opremu, medicinsku i informatičku opremu i vozila zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Osječko-baranjska županija Dom zdravlja Beli Manastir, Dom zdravlja Donji Miholjac, Dom zdravlja Đakovo, Dom zdravlja Našice, Dom zdravlja Osijek, Dom zdravlja Valpovo, Opća bolnica Našice, Zavod za hitnu medicinu OBŽ, Zavod za javno zdravstvo OBŽ, Poliklinika Suvag	1.521.383,68 kn 397.325,00 kn 1.318.850,00 kn 579.270,00 kn 2.896.409,92 kn 500.000,00 kn 3.317.847,82 kn 2.267.435,00 kn 1.085.323,27 kn 286.500,00 kn	Proračun Osječko-baranjske županije	Ulaganjima u objekte, opremu, medicinsku i informatičku opremu i vozila zdravstvenih ustanova omogućava se bolja kvaliteta, bolja dostupnost i bolja kontinuiranost zdravstvene zaštite na cijelom području Županije.

		<p>Organiziranje novih timova zdravstvene zaštite na području Osječko-baranjske županije:</p> <p>DZ Beli Manastir - 1 specijalizacija iz obiteljske medicine, 1 specijalizacija iz ginekologije i opstetricije, 1 specijalizacija iz ortodoncije</p> <p>DZ Donji Miholjac - 1 specijalizacija iz ginekologije i opstetricije, 1 specijalizacija iz kliničke radiologije</p> <p>DZ Đakovo - 1 specijalizacija iz ortodoncije, 1 specijalizacija iz opće interne medicine, 1 specijalizacija iz medicine rada i športa, 1 specijalizacija iz radiologije, 1 specijalizacija iz oftalmologije i optometrije, 1 specijalizacija iz pedijatrije</p> <p>DZ Našice - 1 specijalizacija iz medicine rada i sporta</p> <p>DZ Osijek - 8 specijalizacija iz obiteljske medicine, 2 specijalizacije iz ortodoncije, 1 specijalizacija iz pedijatrije, 1 specijalizacija iz ginekologije i opstetricije, 1 specijalizacija iz stomatološke protetike</p> <p>DZ Valpovo - 1 specijalizacija iz oftalmologije i optometrije</p>	<p>863.867,98 kn</p> <p>(za dio troškova specijalističkog usavršavanja koje zdravstvenim ustanovama ne pokriva Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje)</p>	<p>Proračun Osječko-baranjske županije</p>	<p>U okviru 26 specijalizacija doktora medicine i dentalne medicine u zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Osječko-baranjska tijekom 2015. godine na specijalizaciji za ortodonciju bila su 4 doktora dentalne medicine i na specijalizaciji za zdravstvenu zaštitu predškolske djece 2 doktora medicine.</p> <p>Ovo je važno istaknuti zbog dugoročnog manjka liječnika navedenih specijalnosti, posebice ortodonata, specijalizacije koja je naročito važna za djecu i mlade.</p>
--	--	---	--	--	--

Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima	2015.	Završena je izgradnja športskih dvorana OŠ Hinka Juhna Podgorač, OŠ V.Nazora Feričanci PŠ Donja Motičina i OŠ "Hrvatski sokol" Podgajci Podravski te dogradnja Medicinske škole Osijek. Završena je i ugradnja tribina u športskoj dvorani OŠ kralja Tomislava Našice.	15.587.691,00 kn	Proračun OBŽ	Kako bi se osiguralo što kvalitetnije obrazovanje ulažu se sredstva za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju školskog prostora, investicijsko održavanje te opremanje školskih ustanova u skladu s državnim pedagoškim standardom.

		Također su ugrađena dizala u III. Gimnaziji Osijek i OŠ I.B.Mažuranić Koška. Nastavljeni su radovi na izgradnji športskih dvorana OŠ Lug i OŠ J.A. Čolnīća Đakovo PŠ Satnica Đakovačka te izgradnji PŠ Marijanci.			
		Stipendiranje darovitih učenika i studenata te učenika i studenata koji se obrazuju za deficitarna zanimanja.	1.101.100,00 kn	Proračun OBŽ	Doprinijeti razvoju Županije stvaranjem društva znanja i kroz ulaganje proračunskih sredstava u izobrazbu strateških kadrova stvoriti kvalitetnije tržišta rada te povećati broj visokoobrazovanih.
		Učenicima srednjih škola s područja Osječko-baranjske županije sufinancira se prijevoz u iznosu od 5% cijene mjesečne učeničke karte za autobus odnosno vlak.	1.706.023,47 kn	Proračun OBŽ	Sufinanciranje troškova međumjesnog javnog linijskog prijevoza redovitih učenika srednjih škola na području Osječko-baranjske županije radi ostvarivanja jednake dostupnosti obrazovanja za sve učenike srednjih škola.
		Financiranje prijevoza učenicima osnovnih škola na području Osječko-baranjske županije. U Osječko-baranjskoj županiji ukupno se prevozi 3.566 učenika iz 44 osnovne škole sa 56 kvalitetnih autobusa.	11.144.314,04 kn	Decentralizirana sredstva (Državni Proračun)	Financiranje troškova prijevoza kako bi se učenicima osiguralo dostupnost obrazovanja.

Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj

A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE	GODINA PROVEDBE	AKTIVNOST	UTROŠENA SREDSTVA	IZVORI FINANCIRANJA	OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI
3. Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertilenog stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske	2015.	- isplaćene potpore Udrugama žena i Udruzi mladih "Bećari" temeljem "Odluke o poticanju poljoprivrede i ruralnog razvoja na području Osječko-baranjske županije od 2013.-2015."	11.000,00 kn	Proračun OBŽ	Potpore su isplaćene udrugama žena i udruzi mladih za sudjelovanje na manifestacijama tijekom godine s ciljem promicanja i očuvanja tradicije i kulturne baštine na području Županije.

VI. POVJERENSTVO ZA PROVEDBU NACIONALNE POPULACIJSKE POLITIKE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Skupština Osječko-baranjske županije je na sjednici 17. studenoga 2008. godine donijela Odluku o osnivanju Povjerenstva za provedbu Nacionalne populacijske politike na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 15/08.) te Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Povjerenstva za provedbu Nacionalne populacijske politike na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 15/08.).

Navedenom je Odlukom u studenom 2008. godine osnovano Povjerenstvo te su određene njegove zadaće i sastav.

Skupština Osječko-baranjske županije je Rješenjem o imenovanju predsjednika i članova Povjerenstva za provedbu Nacionalne populacijske politike na području Osječko-baranjske županije prvi puta imenovala predsjednika i 6 članova i to iz područja gospodarskog razvitka, graditeljstva, prometne i komunalne infrastrukture, socijalne skrbi i zaštite obitelji, zdravstvene djelatnosti, odgoja i obrazovanja te brige o djeci predškolske dobi.

Na sjednici Skupštine Županije 15. srpnja 2013. godine imenovan je novi sastav Povjerenstva temeljem Rješenja o imenovanju predsjednika i članova Povjerenstva za provedbu Nacionalne populacijske politike na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 6/13.), te je na sjednici Skupštine 20. svibnja 2014. godine promijenjen jedan član Povjerenstva temeljem Rješenja o razrješenju i imenovanju člana Povjerenstva za provedbu Nacionalne populacijske politike na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 6/14.).

U rujnu 2014. godine održana je prva sjednica Povjerenstva na kojoj je imenovan tajnik Povjerenstva, određen je zamjenik predsjednika Povjerenstva te je usvojeno Izvješće o provedbi Nacionalne populacijske politike na području Osječko-baranjske županije tijekom 2013. godine. Skupština Županije prihvatila je navedeno Izvješće Zaključkom od 30. rujna 2014. godine ("Županijski glasnik" broj 10/14.).

U rujnu 2015. godine održana je druga (telefonska) sjednica Povjerenstva na kojoj je prihvaćeno Izvješće o provedbi Nacionalne populacijske politike na području Osječko-baranjske županije tijekom 2014. godine te je Skupština Županije prihvatila navedeno Izvješće Zaključkom od 20. listopada 2015. godine ("Županijski glasnik" broj 12/15.).

VII. ZAKLJUČAK

Temeljem podataka dostavljenih Osječko-baranjskoj županiji od srpnja do rujna 2016. godine, a u svrhu izrade ovoga Izvješća, može se zaključiti da većina jedinica lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije provodi određene mjere i aktivnosti utvrđene Nacionalnom populacijskom politikom.

Isto tako, jedinice lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije tijekom godine, a u skladu sa svojim proračunskim mogućnostima, nastoje financijski doprinijeti poboljšanju demografske situacije te tako potaknuti povećanje broja stanovnika na svom području, odnosno na području Županije. Sve mjere iz Nacionalne populacijske politike čiji su nositelji jedinice lokalne i područne samouprave ovisne su o fiskalnom kapacitetu tih jedinica. Značajnija financijska sredstva za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike osiguravaju gradovi, budući da raspoložu znatno većim financijskim sredstvima i kadrovima, za razliku od općina koje redovito kao glavnu prepreku za veće sudjelovanje u provođenju mjera i aktivnosti utvrđenih Nacionalnom populacijskom politikom ističu upravo ograničena proračunska sredstva.

Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Osječko-baranjske županije godišnje prikuplja podatke od jedinica lokalne samouprave i upravnih odjela Županije te po zadanim obrascima obavještava nadležno ministarstvo o provođenju mjera Nacionalne populacijske politike. Također, Županija je uvrstila provedbu mjera Nacionalne populacijske politike u svoje godišnje proračune kroz određene razdjelje, što je vidljivo i u ovom Izvješću.

Unatoč poduzimanju određenih mjera od strane jedinica lokalne samouprave a i Županije, za konstatirati je da je broj stanovnika Osječko-baranjske županije u razdoblju od 2001. do 2011. godine smanjen za oko 25.500 stanovnika. Takvom stanju je u najvećoj mjeri doprinijela ekonomska i gospodarska situacija posljednjih godina, odnosno iseljavanje pretežno mlade populacije u potrazi za poslom, što potvrđuju podaci da je najveći negativan saldo ukupne migracije stanovništva u Republici Hrvatskoj, uz Vukovarsko-srijemsku županiju na prvom mjestu (-2.712 osoba) imala Osječko-baranjska županija (-2.634 osobe). Još jedan negativan trend nastavljen je i u 2015. godini, negativni prirodni prirast, koji je najveći bio upravo u Osječko-baranjskoj županiji (-1.557).

Uspoređujući podatke iz 2014. i 2015. godine, broj živorođene djece u 2014. godini iznosio je 2.685, dok je u 2015. godini iznosio 2.551, što znači da je u Osječko-baranjskoj županiji prethodne godine rođeno 134 djece manje nego tijekom 2014. godine. Broj umrlih 2014. godine iznosio je 3.945, dok je broj umrlih 2015. godine iznosio 4.108, odnosno prethodne godine umrlo je 163 osobe više nego 2014. godine. Prirodni prirast 2014. godine bio je negativan, odnosno -1.260, a u 2015. godini povećao se na -1.557. Što se tiče migracije stanovništva, saldo ukupne migracije u 2014. godini bio je -1.770, a 2015. godine -2.634, što pokazuje da se prethodne godine iz Županije odselilo 864 osobe više nego u 2014. godini.

Iz svega navedenog za zaključiti je da temeljni cilj Nacionalne populacijske politike, pomlađivanje i brojčani porast stanovništva u Republici Hrvatskoj, nije postignut. U 2015. godini nije povećan natalitet iznad stope mortaliteta, nije postignut optimalni migracijski obrazac kroz zaustavljanje koncentracije stanovništva u velikim urbanim središtima, niti kroz zaustavljanje urbano-ruralne polarizacije i zaustavljanje iseljavanja mladih iz ruralnih područja, nije postignut uravnoteženiji razmještaj stanovništva kao ni regionalni demografski razvoj, a i povratak hrvatskog iseljništva se odvija u neznatnom broju.

Osnovni preduvjet za ostvarenje temeljnog cilja, kao i za provođenje svih mjera iz Nacionalne populacijske politike, je osnaživanje gospodarstva i stvaranje novih radnih mjesta, prvenstveno kako bi se spriječilo iseljavanje mladih iz naše Županije, kao i iz cijele zemlje, a zatim i stvorili uvjeti za osnivanje obitelji i rađanje više djece.